

Извештај за
транспарентност
2021

ЕУ Северна Македонија

EY

Building a better
working world

Содржина

Порака од лидерот.....	3
За нас	5
Правна структура, сопствеништво и управување.....	5
Поставеност на мрежата.....	6
Создавање долгорочна вредност за општеството.....	8
Посветеност на одржлив квалитет на ревизијата	10
Инфраструктура за поддршка на квалитетот	10
Примена на професионални вредности.....	14
Внатрешен систем за контрола на квалитет.....	16
Прифаќање клиенти и продолжување на соработката	18
Вршење ревизии.....	20
Преглед и консултации	23
Ротација и долга соработка	24
Проверки на квалитетот на ревизијата	25
Надворешна проверка на квалитетот на ревизијата	26
Анализа на основната причина.....	26
Усогласеност со законските барања	26
Типови практика на независност	28
Континуирано образование и инвестирање во исклучителни таленти.....	31
Развој на вработените во ЕУ	31
Приходи и надоместоци.....	33
Финансиски информации	33
Исплаќање надомест на партнерите	33
Прилог 1: Клиенти на ЕУ Северна Македонија.....	35
Листа на клиенти - ентитети од јавен интерес на ЕУ Северна Македонија	35
Прилог 2: Одобрени EYG компании членки.....	37
Прилог 3: Изјави.....	39

Порака од лидерот

Николај Гарнев
ЕУ Северна Македонија
Раководен партнер за земјата и
управител на Друштвото

Владимир Соколовски
ЕУ Овластени ревизори
Северна Македонија
Управител

Добредојдовте на Извештајот за транспарентност на Ернст и Јанг, овластени ревизори ДОО Скопје (ЕУ С. Македонија) за 2021 година. Ние веруваме дека начинот на којшто го унапредуваме квалитетот на ревизијата, начинот на којшто управуваме со ризиците и начинот на којшто ја одржуваме нашата независност како ревизори, треба да бидат транспарентни за сите заинтересирани страни. Ние го цениме дијалогот на редовна основа и овој извештај е еден од начините на коишто ги информираме сите заинтересирани страни за тоа што го правиме во секоја од овие области.

Извршувањето висококвалитетни ревизии продолжува да биденаш приоритет и е во сржта на нашата способност да служиме на јавниот интерес и на успешниот и одговорен раст на ЕУ мрежата, преку постигнување на нашата цел – градење на подобар деловен свет. Ревизорите играат витална улога во ефикасното функционирање на пазарите на капитал, преку промовирање на транспарентноста и поддршка на довербата на инвеститорите. Друштвата, регулаторите и други заинтересирани страни се потпираат на нас за испорака на квалитет во секој ангажман.

Ние сме фокусирани на инвестирање во средства за подобрување на работите што ги извршуваме, создавајќи разновидни и инклузивни тимови со високи постигнувања, и фокусирајќи се на градење на довербата воопшто, како и доверба во ревизиите што ги извршуваме.

Угледот на ЕУ Северна Македонија се темели на обезбедување висококвалитетни професионални ревизорски услуги, објективно и етички, за секоја компанија што ја ревидираме.

Овој извештај за транспарентност на ЕУ С. Македонија за 2021 година е во согласност Регулативата и македонскиот Закон за ревизија, и ја опфаќа календарската година што завршува на 31 декември 2021 година. Во овој извештај ќе можете да прочитате повеќе за нашиот систем на внатрешна контрола; како воспоставуваме професионални вредности; како вршиме ревизија, нашиот преглед и процес на консултации, како и нашиот интерен процес за проверка на квалитетот на ревизијата и нашите типови практика на независност и влијанието на КОВИД-19 врз нашата работа.

Фокусот на обезбедување висококвалитетни ревизии остана наш приоритет за време на глобалната пандемија. Развиен е сеопфатен сет на активности за проценка и одговор на ризикот, со посебен фокус на ризиците од измама.

Исто така, постои континуирана посветеност на одржливоста, како дел од стратегијата NextWave на глобалната организација, за да се создаде

Нашата цел: Градење подобар работен свет

ЕУ е посветен да ја извршува својата улога во градењето подобар работен свет. Извршените увиди и квалитетот на услугите што ги нудиме, помагаат во изградбата на доверба, доверба во пазарите на капитал и во економиите во светот. Ревзорите на ЕУ служат на јавниот интерес преку испорачување на високо квалитетни ревизии, со независност, интегритет, објективност и професионален скептицизам. Притоа, ние играме клучна улога во градењето подобар работен свет за нашите вработени, за нашите клиенти и нашите заедници.

долгорочна вредност за сите засегнати страни. Ова ја вклучува амбицијата да бидеме јаглерод негативни во 2021, по постигнувањето на јаглеродна неутралност во 2020 година и да бидеме нето нула во 2025 година, што е важен чекор во патувањето за одржливост на ЕУ. ЕУ Северна Македонија го дава својот удел во постигнувањето на овие цели.

ЕУ С. Македонија останува фокусирана на подобрување на квалитетот на нашата ревизија и одржување на нашата независност, што може да се види и од внатрешните и надворешните наоди на инспекциите.

Постојаното подобрување на квалитетот на ревизијата може да бара иновативни пристапи за извршување ревизија, и ние се фокусираме на постојано подобрување со оценување на сите наоди од инспекциите, како и на преземање соодветни мерки.

Потребата за доверба во финансикото известување на нашите пазари на капитал никогаш не била поголема, а ревзорите играат важна улога во овој поглед.

Ги охрабруваме сите кои го читаат овој извештај - вклучувајќи ги клиентите и нивните инвеститори, членовите на Одборот за ревизија, компаниите, регулаторите и сите заинтересирани страни - да продолжат да соработуваат со нас за нашата стратегија, како и за кое било од прашањата што се опфатени во овој извештај.

Николај Гарнев

Раководен Партнер за земјата и
Управител на Друштвото

Ернст и Јанг Овластени Ревизори
ДОО Скопје

Владимир Соколовски

Управител

Ернст и Јанг Овластени
Ревизори ДОО Скопје

Правна структура, сопствеништво и управување

Во Северна Македонија, Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје е друштво со ограничена одговорност, основано во Скопје, Република Северна Македонија, и е член на Ернст и Јанг Глобал Лимитед, компанија од Обединетото Кралство, ограничена со гаранција (ЕУГ). Во овој извештај се именуваме како ЕУ С. Македонија, „ние“, „нас“ или „наш/наша/наше/ наши“. ЕУ се однесува заеднички на глобалната организација на компании-членки на ЕУГ.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје беше основана на 14 август 1997 година како друштво со ограничена одговорност, со сопственички капитал во износ од 1.887.500 денари. Сопственичката структура во ЕУ Северна Македонија на 31 Декември 2021 е следна:

- ▶ Ернст и Јанг Југоисточна Европа паблик лимитед Никозија, со седиште на Стасиноу бр. 6, кула „Жан Нувел“, 1060 Никозија, Кипар, со сопствеништво од 49% или 924.900 денари од капиталот на друштвото
- ▶ Владимир Соколовски, овластен ревизор од Република Северна Македонија, со 48% или 906.000 денари од капиталот на друштвото
- ▶ Даница Ганчева, овластен ревизор од Република Северна Македонија, со 3% или 56.600 денари од капиталот на друштвото

Друштвото Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО е регистрирано под број ДРО07 во Институтот на овластени ревизори на Република С. Македонија, и е носител на лиценцата за работа бр. 07-328/1 и регистарски број на лиценца 11, од 12 јули 2013 година, издадена од Советот за унапредување и развој на ревизијата на Република Северна Македонија. Главната дејност е регистрирана под број 69.20 - сметководствени, книговодствени и ревизорски работи; даночно советување.

ЕУ Македонија е носител на годишна осигурителна полиса за одговорност (полиса бр. 130400001194/00) со период на осигурување од 1 јуни 2021 година до 1 јуни 2022 година и осигурена премија којашто е над потребниот законски минимум, утврден согласно Законот за ревизија, применлив во Република Северна Македонија.

Седиштето на ЕУ С. Македонија е лоцирано на Бул. 8-ми Септември бр. 18, зграда 3, 4-ти кат, 1000 Скопје, Република Северна Македонија. Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО има филијала во Тирана, Албанија, со седиште на ул. Ибрахим Ругова, Скај Тавер, кат 6, а од 01 јануари 2019 година има удели во износ од 49% во друштво за ревизија во Приштина, Косово, со седиште на ул. Пашко Васа бб.

Заклучно со 31 декември 2021 година, ЕУ С. Македонија има 25 вработени (10 вработени на неопределено време и 15 вработени на определено време). На 31 март 2021 година, ЕУ Северна Македонија има 22 вработени (10 вработени на неопределено време и 12 вработени на определено време). Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје има 3 вработени кои се овластени ревизори на Република Северна Македонија.

Ревизорското друштво е раководено од тројца сопственици, преку назначени менаџери. Друштвото има двајца управители, г-н Николај Гарнев и г-н Владимир Соколовски.

ЕУ, исто така вклучува друго друштво, членка на ЕУ Глобал во Северна Македонија, Ернст и Јанг Услуги ДООЕЛ Скопје, друштво со ограничена одговорност, основано во Скопје, Република Северна Македонија.

Компаниите-членки на ЕУГ се групирани во три географски области: Америка; Азија Пацифик; и

Европа, Блискиот Исток, Индија и Африка (EMEIA). Областите опфаќаат повеќе региони. Региони се групирања на фирми-членки (и во случај на фирма-членка од САД во таа фирма-членка) по географски линии, со исклучок на регионите на Организацијата за финансиски услуги (FSO), кои ги опфаќаат активностите за финансиски услуги на релевантните фирми-членки во рамките на Регионот.

ЕУ С. Македонија е дел од EMEIA Area, која опфаќа фирми-членки на EYG во 96 земји. Во рамките на областа EMEIA, претходно имаше 10 региони, а од 1 јули 2021 година, бројот се намали на 8.

Ernst & Young (EMEIA) Limited (EMEIA Limited), англиска компанија ограничена со гаранција, е главниот координативен ентитет за фирмите членки на EYG во областа EMEIA. EMEIA Limited ја олеснува координацијата на овие фирми и соработката меѓу нив, но не ги контролира. EMEIA Limited е фирма-членка на EYG, нема финансиско работење и не обезбедува никакви професионални услуги.

Секој регион избира Регионален партнерски форум (РПФ), чии претставници ги советуваат и делуваат како овластен одбор за регионалното раководство. Партнерот избран за претседател на РПФ, исто така, е претставник на регионот во Глобалниот совет за управување (види страна 7).

Во Европа, има холдинг ентитет, EY Europe SCRL (EY Europe). EY Europe е кооперативна компанија со ограничена одговорност (SCRL или CVBA) регистрирана во Белгија и е во сопственост на партнери на фирми членки на EYG кој работат во Европа. Тоа е ревизорска фирма регистрирана од the Institut des Reviseurs d'Entreprises (IRE-IBRод Белгија, и не врши ревизорски или други професионални услуги. EY Europe е формирана за да ја замени Ernst & Young Europe LLP, фирма за ревизија регистрирана во Велика Британија, со цел да се обезбеди континуирана усогласеност со Законската регулатива за ревизија на ЕУ, откако Велика Британија ќе престане да биде земја-членка на ЕУ.

Во рамките на дозволената локална законска и регулаторна регулатива, EY Europe ја стекна или ќе ја стекне гласачката контрола над фирмите-членки на EYG кои работат во Европа. EY Europe е фирма-членка на EYG. EY Европа се здоби со контрола на гласањето на ЕУ Македонија од 3 јули 2009 година.

Управниот одбор на ЕУ Европа е составен од високи партнери на фирми-членки на EYG во Европа. Неговите овластувања и одговорности се

однесуваат на спроведување на стратегијата и управувањето со ЕУ Европа .

Поставеност на мрежата

ЕУ е глобален лидер во ревизија, даноци, стратегии и трансакции и консултантски услуги. Во светот, над 312.000 луѓе во фирми-членки во повеќе од 150 земји споделуваат посветеност на градење подобар деловен свет, обединет со заеднички вредности и непоколеблива посветеност на квалитетот, интегритетот и професионалниот скептицизам. На денешниот глобален пазар, интегрираниот пристап на ЕУ е особено важен во испораката на висококвалитетни мултинационални ревизии, кои можат да ја опфатат речиси секоја земја во светот.

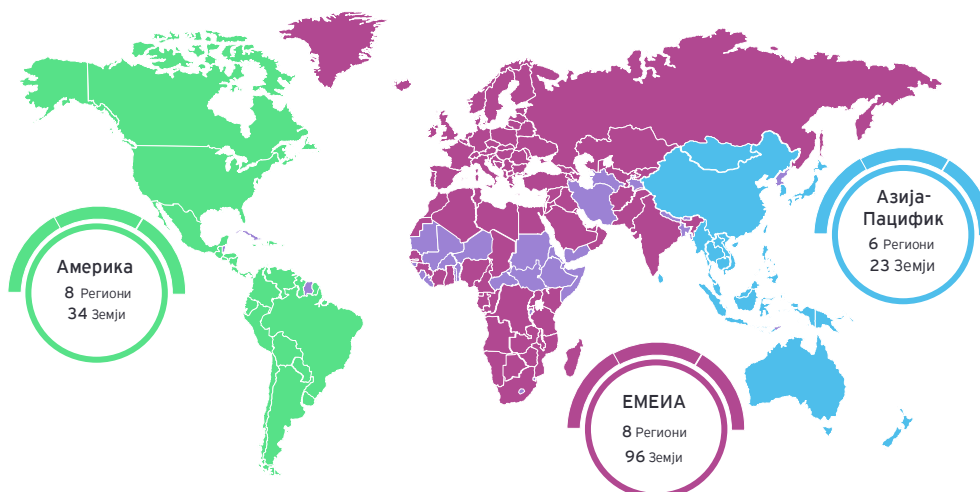
Овој интегриран пристап му овозможува на ЕУ да се развие и да се осврне на опсегот и длабочината на експертизата, потребни за реализација на такви сложени ревизии.

Централниот ентитет на ЕУ, ЕУ Глобал, ги координира компаниите-членки и ја унапредува нивната меѓусебна соработка. ЕУ Глобал не дава услуги, туку во целите вклучува унапредување на давањето исклучителни, високо квалитетни услуги кон клиентите од своите компании-членки насекаде низ светот. Секоја компанија-членка е посебен правен ентитет. Обврските на компаниите-членки и нивните одговорности се раководени од регулативите на ЕУ Глобал и други најразлични договори.

Структурата и главните тела на глобалната организација, се опишани подолу. Тие го отсликуваат начелото дека ЕУ, како глобална организација, има единствена заедничка стратегија.

Истовремено, мрежата работи на регионално ниво во рамките на областите. Овој нов оперативен модел овозможува поголемо фокусирање на чинителите во регионите, овозможувајќи им на компаниите-членки да изградат посилни врски со клиентите и другите, во секоја држава и да дадат подобар одговор на локалните потреби.

ЕУ Области, Региони и Земји*

*Податоците се од 1 јули 2021 година'

Глобален Советодавен Одбор

Глобалниот советодавен одбор (ГСО) е клучно тело за управување на EYG. Се состои од еден или повеќе претставници од секој регион, други партнери на фирми-членки како најголеми претставници и независни неизвршни лица. Регионалните претставници, кои инаку не извршуваат високи раководни улоги, се избираат од нивните РПФ со мандат од три години, со одредба за едно последователно повторно именување. ГСО ја советува EYG за политиките, стратегиите и аспектите од јавен интерес при неговото одлучување. ГСО одобрува, во некои случаи, по препорака на Глобалниот извршен директор (ГИО), одредени прашања кои би можеле да влијаат на ЕУ.

Независен неизвршен одбор

До шест независни неизвршни лица (ННЛ) се назначуваат надвор од ЕУ. ННП се високи лидери и од јавниот и од приватниот сектор и одразуваат различни географски и професионални средини. Тие ѝ носат на глобалната организација и на ГСО значајната придобивка од нивните различни перспективи и знаење. ННП, исто така, формира мнозинство во Поткомитетот за јавен интерес (ПЈИ) на ГСО.

Улогата на ПЈИ вклучува аспекти од јавен интерес на одлучувањето и дијалогот со засегнатите страни, прашањата покренати во рамките на политиките и процедурите за укажување и вклучување во дискусии за квалитет и управување со ризик. ННП се номинирани од посебен комитет, одобрен од ГИО и ратификуван од ГСО.

Глобален извршен одбор

Глобалниот извршен одбор (ГИО) ги сплотува заедно лидерските функции, услуги и географии на ЕУ. На 1 јули 2021 година неговото претседавање се врши од претседателот и главниот извршен директор на EYG, а вклучува и свој главен оперативен директор; глобални партнери за управување со услуги кон клиенти и поддршка за бизниси; обласните раководни партнери; глобалните функционални лидери за талент, како и лидерите за глобални услужни дејности – ревизија, консалтинг, Стратегии и трансакции и даноци; и една EYG фирма - членка поставена како партнер кој се менува.

ГИО, исто така го вклучува претседателот на Глобалната комисија за пазари, Претседателот на глобалната комисија за развој и технологија, Претседателот на Глобалната комисија за клиенти, Претседателот на глобалната комисија за сметководство, Претседателот на глобалната комисија за нови пазари, како и претставник од праксата на развојните пазари.

ГИО и ГСО одобруваат номинации за Претседател и Главен извршен директор на EYG и го ратификуваат именувањата на глобални партнери за управување. ГИО, исто така одобрува именување на глобални потпретседатели. ГСО ратификува именување на секој глобален потпретседател кој служи како член на ГИО.

Во описот на работни задачи на ГИО се вбројува и унапредувањето на глобалните цели и развојот, одобрување и, онаму каде што е потребно, имплементација на:

- ▶ Глобални стратегии и планови
- ▶ Заеднички стандарди, методологии и политикоишто треба да бидат унапредени кај компаниите-членки Иницијативи за вработени, вклучително и критериуми и процеси за примање, оценување, развој, наградување и пензионирање партнери
- ▶ Подобрвање квалитет и програми за заштита
- ▶ Предлози во поглед на регулаторни работи и јавни политики
- ▶ Политики и упатства што се однесуваат на услугите кон меѓународни клиенти од компаниите-членки, развој на деловноста, пазари и брендирање
- ▶ Развојни фондови на ЕУ и приоритети за инвестирање
- ▶ Годишни финансиски извештаи на EYG и буџети
- ▶ Препораки на ГСО

ГИО исто така има моќ да посредува и да ги решава спорите меѓу земјите -членки на EYG.

▶ Комитети на GIO

Основани од GIO, и обединувајќи претставници од целата организација, комитетите на Глобалниот Извршен Одбор се одговорни за давање препораки до GIO. Покрај Глобалниот комитет за ревизија, примери на други комитети вклучуваат уверување, консалтинг, даноци, стратегии и трансакции, глобални пазари и инвестиции, глобални клиенти, пазари во развој, таленти и управување со ризик.

▶ Глобална работна група

Оваа група ги обединува членовите на GIO, комисиите на GIO и регионалните лидери. Глобалната работна група има за цел да го унапреди заедничкото разбирање меѓу компаниите-членки за стратешките цели на ЕУ и и конзистентноста во работењето, во рамки на целата организација.

▶ Компани - членки на ЕУ Глобал

Според прописите на EYG, фирмите-членки се обврзуваат да ги остварат целите на ЕУ, како што е обезбедувањето висококвалитетна услуга ширум светот. За таа цел, фирмите-членки преземаат имплементација на глобални стратегии и планови и работат на одржување на пропишаниот опсег на услуга. Од нив се бара да се усогласат со заедничките стандарди, методологии и политики, вклучително и оние кои се однесуваат на методологијата на ревизија, управувањето со квалитетот и ризикот, независноста, споделување на знаење, талентот и технологијата.

Пред сè, компаниите-членки на ЕУ Глобал се посветени на вршење на нивните професионални работи согласно применливите професионални и етички стандарди, како и применливите законски барања. Ваквата посветеност на интегритетот и правичното работење се зајакнати од Глобалниот кодекс на однесување и ЕУ вредностите (види страна 15).

▶ Амбицијата на ЕУ за општествено влијание

Покрај усвојувањето на регулативите на ЕУ Глобал, компаниите-членки влегуваат во неколку други договори коишто ги покриваат аспектите на нивното членство во организацијата на ЕУ, како што се правото и обврската за користење на името на ЕУ и споделувањето знаење.

Фирмите-членки се предмет на проверка и оценка на нивното придржување кон условите на EYG и политиките како што се независноста, квалитетот на ревизија, управувањето со ризици, како и методологијата за контрола и човечки ресурси. Земјите што се членки на ЕУ, коишто не можат да ги исполнат условите за квалитет, како и други услови за членство во ЕУ Глобал, подложни се на исклучување од ЕУ Глобал.

▶ Создавање долгорочна вредност за општеството

Додека капитализмот создаде огромен глобален просперитет, тој исто така остави премногу луѓе зад себе. Екстремната сиромаштија веќе е во пораст како резултат на пандемијата COVID-19, а климатските промени се закануваат да ја продлабочат нееднаквоста уште повеќе бидејќи ранливите заедници се најпогодени од нејзините ефекти. ЕУ верува дека итно е потребен економски систем кој е поправеден, подоверлив и способен да одговори на најдлабоките предизвици на човештвото.

Од советување на владите за тоа како да изградат поодржливи и инклузивни економии, до охрабрување на бизнисите да се фокусираат и да известуваат за нивното создавање долгорочна вредност за сите засегнати страни, услугите на ЕУ веќе играат витална улога во ова. Сепак, може и мора да се направи повеќе.

Како горд учесник во Глобалниот договор на Обединетите нации (UNG) од 2009 година, ЕУ е посветена на интегрирање на десетте принципи на UNG и Целите за одржлив развој (SDGs) на ОН во стратегијата, културата и операциите на ЕУ. Меѓу другото, оваа заложба се рефлектира во:

▶ Структури на управување со корпоративна одговорност

Корпоративната одговорност низ ЕУ е координирана од Советот за управување со корпоративна одговорност на ЕУ (СУКО). Ова тело вклучува членови на Глобалниот извршен директор на ЕУ и обезбедува застапеност на искусни лидери од сите линии, функции и географски области на ЕУ.

Глобалната програма за корпоративна одговорност, EY Ripples, ја обединува глобалната ЕУ мрежа со цел позитивно да влијае на една милијарда животи до 2030 година. До денес, од ЕУ

Ripples иницијативите кумулативно имаат корист повеќе од 45 милиони луѓе, потпомогнати од:

- ▶ Ригорозен фокус на три области (поддршка на следната генерација работна сила, кои работат со влијателни претприемачи и забрзување на одржливоста на животната средина) каде што карактеристичните вештини, знаење и искуство на ЕУ луѓето можат да ја направат најголемата разлика.
- ▶ Соработка со други истомислени организации за изградба на екосистеми способни за создавање промени во обем. На пример, Иницијативата за Трансформација со Unilever и UK Foreign, Комонвелт и Канцеларија за Развој, која има за цел да ги промени животите на 150 милиони луѓе низ субсахарска Африка и Јужна Азија до 2030 година, со справување со нееднаквоста.

ЕУ Карбон Иницијатива

ЕУ има за цел да стане јаглерод негативен во 2021 година и нето нула во 2025 година. ЕУ се труди да го постигне ова со значително намалување на апсолутните емисии на јаглерод, а потоа отстранувајќи или неутрализирајќи повеќе од преостанатиот износ секоја година. За да достигнат нето нула до FY2025, фирмите-членки на ЕУ планираат да ги намалат апсолутните емисии за 40% низ опсегот 1, 2 и 3 (наспроти основната линија на FY2019), во согласност со целта заснована на науката од 1,5 °C одобрена од иницијативата за научно засновани цели (SBTi). Специфичните активности вклучуваат:

- ▶ Намалување на емисиите за службени патувања, со цел да се постигне намалување од 35% до FY2025 во однос на основната линија на FY2019
- ▶ Намалување на севкупната употреба на електрична енергија во канцелариите и набавка на 100% обновлива енергија за преостанатите потреби, заработувајќи членство во RE100 до FY2025
- ▶ Структурирање на договори за набавка на електрична енергија (PPAs) за воведување на повеќе обновливи извори на електрична енергија отколку што троши ЕУ во националните мрежи
- ▶ Користење решенија засновани на природата и технологии за намалување на јаглеродот за да се отстрани од атмосферата или да се надомести повеќе јаглерод од испуштениот, секоја година
- ▶ Обезбедување алатки на тимовите на ЕУ за пресметување, а потоа работа за намалување на количеството на јаглерод испуштено при извршувањето на работата со клиентот
- ▶ Барање од 75% од добавувачите на ЕУ, по трошење, да постават цели засновани на наука најдоцна до FY2025
- ▶ Инвестирање во услуги и решенија на ЕУ кои им помагаат на клиентите да создадат вредност од декарбонизацијата на нивните бизниси и да

обезбедат решенија за други предизвици и можности за одржливост

Посветеност на одржлив квалитет на ревизијата

Инфраструктура за поддршка на квалитетот

Квалитет на нашите услуги

NextWave (Следниот бран) е глобалната стратегија и иницијатива на ЕУ да испорача долгорочна вредност на клиентите, луѓето и општеството. Ја стави ЕУ во силна позиција да се прилагоди и да иновира, додека целта на ЕУ за градење подобар деловен свет продолжува да ги инспирира луѓето на ЕУ не само да им служат на клиентите, туку и да ги користат знаењата, вештините и искуствата на ЕУ за поддршка на заедниците во кои живееме и работиме. Ревизиите и квалитетните услуги што ги даваме помагаат во градењето доверба во нас и доверба во пазарите на капитал и во економиите ширум целиот свет.

Како одговор на нарушувањата во опкружувањето, фирмите-членки на ЕУ се прилагодија да одржуваат висококвалитетни ревизии. ЕУ им обезбеди на своите професионалци за ревизија дополнителни обуки и оспособувања за да помогне во откривањето на измама.

Дополнително, преку пристапот на прво место на податоци овозможен со аналитика и дигитални алатки, тимовите можеа да испорачаат висококвалитетни ревизии со независност, интегритет, објективност и професионален скептицизам.

Фирмите-членки на ЕУ продолжуваат да ја развиваат ревизијата на иднината, вклучувајќи уште посовистицирана анализа на податоци, ефикасно обезбедувајќи поголем увид и уверување во поддршка на висококвалитетните ревизии што се вреднуваат од компаниите што ЕУ ги ревидира и пазарите на капитал.

Нашите луѓе се нашето најголемо богатство во обезбедувањето квалитет и вредност и градење доверба. Ги издигнуваме нивните искуства, користиме податоци и технологија, за да можат да поминуваат повеќе време справувајќи се со ризиците и со професионално расудување. Со примена на најсовремени технологии и

софистицирана анализа на податоци, а сето тоа во служба на јавниот интерес, нашите луѓе се способни да се поврзат и да придонесат за севкупната цел на ЕУ за *Изградба на подобар деловен свет*.

Фирмите-членки на ЕУГ и нивните сервисни линии се одговорни за обезбедување висококвалитетни ангажмани. Услужните линии на фирмите-членки на ЕУ управуваат со целокупниот процес за преглед на квалитетот на завршените ангажмани и придонес за квалитетот на ангажманите во процесот, што помага да се постигне усогласеност со професионалните стандарди и политиките на ЕУ.

Глобалниот потпретседател за ревизија ја координира усогласеноста на фирмите-членки со политиките и процедурите на ЕУ за услугите што ги обезбедуваат ревизорските тимови.

Глобален Комитет за Квалитет на Ревизија

Глобалниот Комитет за Квалитет на Ревизија на ЕУ (ГККР) е важен елемент на културата на континуирано подобрување. Се состои од високи лидери од целата организација на ЕУ со широко, разновидно и значајно релевантно искуство. ГККР го советува раководството на ЕУ Assurance за многуте аспекти од бизнисот на организацијата, операциите, културата, стратегијата за таленти, управувањето и управувањето со ризикот кои влијаат на квалитетот на ревизијата. Комитетот развива иновативни идеи и пристапи за спроведување на висококвалитетни ревизии и е форум за споделување на најдобрите практики на фирмите-членки на ЕУ. Комитетот, исто така, помага да се развијат индикатори за квалитет на ревизијата (AQI) и други форми на мониторинг на квалитетот што се создаваат низ циклусот на континуирано подобрување.

Лидери за овозможување квалитет

Мрежата на лидери за овозможување квалитет, EY Quality Enablement Leaders (QEL) е група на искусни лидери за уверување ширум светот кои поттикнуваат подобрувања во квалитетот на ревизијата обезбедувајќи поддршка на тимовите за ангажмани.

Нивните одговорности вклучуваат: тренерски тимови; поддршка на внатрешни и надворешни инспекции; советување на тимовите за отстранување на основните причини за значителни недостатоци во ревизијата; воведување пракса и управување со проекти; поддршка на анализи на ризик на портфолиото; и спроведување на процеси поврзани со системот за управување со квалитет EY, вклучувајќи ги и глобалните AQI.

Користејќи ги EY Canvas и Milestones (види страница 21), како и уште посоефицираните алатки за вештачка интелигенција (AI), QEL-ите можат да изградат слика за перформансите на квалитетот на ревизијата во реално време. Ова, пак, дава поголема јасност околу тоа каде треба да се распоредат ресурсите за поддршка на ревизорските тимови и компаниите што ги ревидираат.

Професионална практика

Глобалниот потпретседател за професионална практика, насловен уште и како Директор за професионална практика (ДПП), е под надзор на

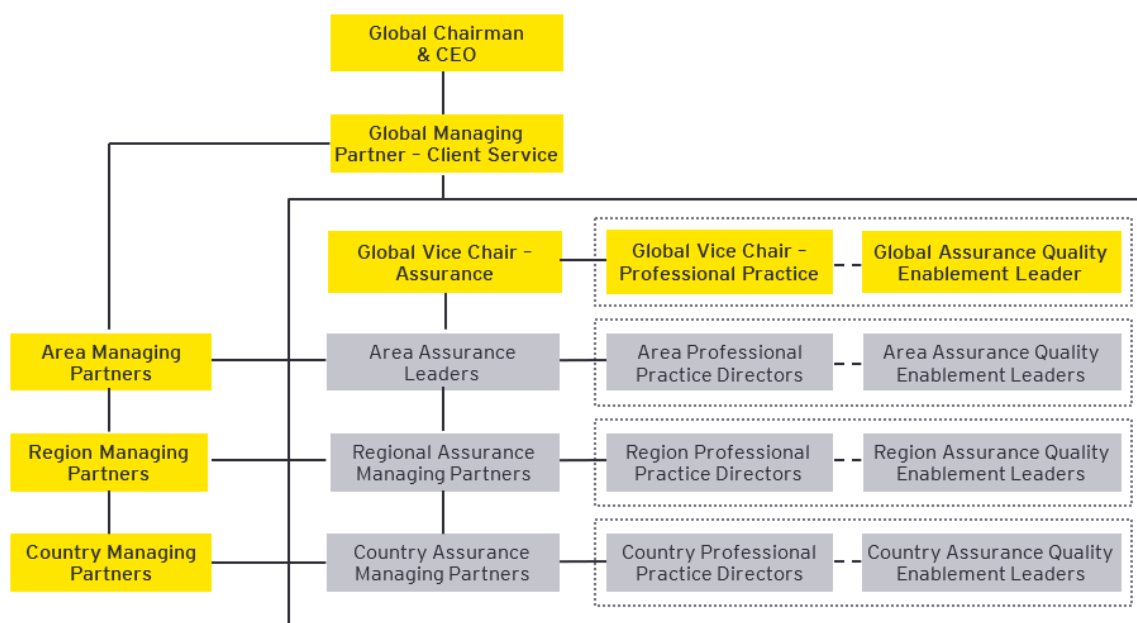
Глобалниот потпретседател/ вицепретседавач за ревизија и неговата работа е да воспостави глобални политики и процедури за контрола на квалитетот на ревизиите. Секоја од обласните ДПП се под надзор на Глобалниот ДПП и Обласниот лидер за ревизија. Со ова се помага во давањето поголемо уверување во поглед на објективноста на квалитетот на ревизијата и процесот на консултација.

Глобалниот ДПП, исто така води и врши надзор над Групата за професионална практика. Таа претставува глобална мрежа од специјалисти за технички предметни работи во сметководството и стандардите за ревизија, кои што даваат консултации за сметководство, ревизии и работи поврзани со финансиско известување, и вршат разновиден мониторинг на видовите практика и активностите за проценка на ризик.

Глобалниот ДПП врши надзор над развојот на Глобалната методологија за ревизија на EY (EY ГМР) и поврзаните технологии, со цел да бидат конзистентни со релевантните професионални стандарди и регулаторни барања. Глобалната група за професионална практика, исто така врши надзор над развојот на програмите за упатство, обука и надзор, како и процесите коишто се користат од експертите во компаниите-членки за конзистентно и ефективно вршење на ревизиите.

Глобалниот, регионалниот и подрегионалниот ДПП, заедно со други професионалци кои работат со нив

Организациона поставеност на одделот за ревизија структура*

* Илустративно прикажување на глобалното усогласување; фактичките линии за известување може да се разликуваат врз основа на правни, регулаторни и структурни размислувања

во секоја компанија-членка, имаат познавања за луѓето, клиентите и процесите во ЕУ и достапни се за консултации со тимовите што се вклучени во ревизиите.

Често се воведуваат и дополнителни ресурси за подобрување на групата за професионална практика, вклучително и мрежи од професионалци, фокусирани на:

- ▶ известување за внатрешна контрола и поврзани аспекти на нашата методологија за ревизија
- ▶ Сметководство, ревизија и прашања поврзани со ризик за конкретни индустрии и сектори
- ▶ Прашања по конкретни настани како што се; области со граѓански и политички немири; државен долг и поврзано сметководствено, ревизиско и финансиско известување и импликации од обелоденување
- ▶ Општи прашања за ангажмани и како ефективно да се работи со ревизорските комитети

Управување со ризик

Управувањето со ризик (РМ) ги надгледува активностите во цела организација и е дизајниран да им помогнат на ЕУ луѓето да ги исполнат глобалните и локалните одговорности за усогласеност и да ги поддржат тимовите кои се соочуваат со клиентите во давањето квалитетни и исклучителни услуги за клиенти. Одговорноста за испорака на висок квалитет на услуги и сопственоста на ризиците поврзани со квалитетот е сместена во членките фирми и нивните сервисни линии.

Помеѓу останатите работи, глобалниот лидер за управување со ризици го надгледува управувањето со тие ризици од членките фирми како што истото постојано го прави во однос на другите ризици во организацијата, како составен дел од пошироката рамка за управување со ризиците во компанијата. Приоритетите во управувањето со ризик им се соопштуваат на компаниите членки.

Глобалниот лидер за управување со ризици, исто така има одговорност за воспоставување глобално конзистентни приоритети за вршење проценка на ризик и управување со ризик на целокупната ЕУ организација.

Партнерите од компаниите-членки се назначуваат за предводење иницијативи за проценка на ризик во давањето услуги на компаниите-членки, (поддржани од останатите вработени и професионалци) вклучувајќи координација помеѓу сервисните линии за таквите прашања. Имаше дополнителни комплексности додека светот продолжи да се справува со пандемијата COVID-19.

Ова бараше координиран одговор низ ЕУ преку активирање на локалните планови за управување со кризи (СМР) кои се воспоставени во речиси сите канцеларии на фирмите-членки на ЕУ. СМР детално ги наведуваат конкретните активности што треба да се преземат и за заштита на работната сила на ЕУ и за одговор во случај на инфекција со COVID-19 во работниот простор на ЕУ. Меѓутоа, иако поединечните канцеларии мораа да се справат со прашањата околу следењето контакти и практиките за безбеден работен простор, имаше потреба да се обезбеди сет на униформни насоки низ сите области на ЕУ. Уште пред Светската здравствена организација (СЗО) да прогласи постоење на пандемија, беше активирана Програмата за управување со глобални кризи на ЕУ (ГСМР). ГСМР дозволи да се создаде Управен комитет предводен од Глобалниот лидер на РМ, кој секојдневно ги свикуваше клучните глобални и регионални раководства во период од шест месеци (а потоа редовно, но поретко) за да ги решава прашањата релевантни за сите географски области и линии на услуги.

Управниот комитет издаде редовни упатства за протоколите за одговор на ЕУ на COVID-19 и се осврна на прашања поврзани со патувања, состаноци и настани, како и усвојување и промоција на најдобрите практики, и пренесе специфични упатства за безбедни работни практики од СЗО. Сè уште се издаваат упатства и факторите на ризик се следат во текот на втората година од глобалната пандемија.

При спроведувањето на ГСМР, целта беше да се одржуваат луѓето безбедни и информирани, да се справува со потврдени случаи, да се прилагоди раководењето со патувањата и настаните, да се овозможи целосно далечинска работна сила и да се планира закрепнување.

Со воспоставена робуствен цврста ГСМР, можевме брзо да дејствуваме за да ги заштитиме луѓето од ЕУ - главен приоритет во текот на целиот процес. За време на пандемијата, тимот на ГСМР:

- ▶ Создаде насоки за различни фази на пандемијата и разви библиотека со ресурси на порталот Global Security SharePoint за да служи како централизирана интерна база на податоци
- ▶ Одржуваше дневен список на локации со висок ризик и обезбеди консолидиран дневен извештај за секоја област
- ▶ Изготвен дневен извештај за лидерство за глобалните, областа, регионот и локалните влијанија ГСМР, исто така, имаше улога во управувањето со потврдени случаи од:
- ▶ Развивање списоци за проверка на пандемијата за локални тимови за управување со кризи за управување со потврдени случаи во работната сила

- ▶ Спроведување на обука за тоа како да се реагира на потврдени случаи
- ▶ Помагање на тимот за таленти со следење контакти со договор за потврдени случаи
- ▶ Обезбедување информации и совети за патувања, состаноци и настани, што резултира со неколку глобални директиви
- ▶ Идентификување на меѓународни патници за да им се помогне безбедно да се вратат во нивните матични земји

Сега кога фокусот е префрлен на безбедно враќање во канцеларија, тимот на GСMP разви план за закрепнување кој вклучува:

- ▶ Водење на напорите за развој на протоколи за враќање на работа и следење на олеснувањето на владините ограничувања
- ▶ Креирање временска рамка за повторно отворање на канцелариите
- ▶ Одредување на одговорностите и процедурите на лидерот на работното место за управување со згради, поставување канцеларии, работни простори и состаноци
- ▶ Воспоставување на лични одговорности вклучувајќи влез во канцеларија, работни места, паузи и состаноци
- ▶ Развивање план за закрепнување по вакцинацијата

Глобална политика за доверливост

Заштитата на доверливите информации е интегрирана во секојдневните активности на фирмите-членки на EYG. Почитувањето на интелектуалниот капитал и сите други чувствителни и ограничени информации се гарантира со Глобалниот кодекс на однесување на EY, кој обезбедува јасен сет на принципи за водење на однесувањето што се очекува од сите оние кои работат со EY. Глобалната политика за доверливост дополнително го детализира овој пристап за да се заштитат информациите и да се одразат постојано променливите ограничувања за употребата на податоците. Оваа политика дава дополнителна јасност за оние кои работат со фирми-членки на EY и го формира основното пошироко упатство кое ги вклучува клучните политики за конфликт на интереси, приватноста на личните податоци и задржувањето на записите.

Други упатства вклучуваат:

- ▶ Насоки за социјалните медиуми
- ▶ Барања за ракување со информации

Дополнително, глобалната политика за пријавување измами, незаконски дејствија и други неусогласеност со законите и прописите, и Глобалниот кодекс на однесување на EY бара од професионалците на EY да зборуваат за набљудување на однесување за кое се верува дека е прекршување на закон или регулатива, важечките стандард или Глобален кодекс на однесување на EY. Ова вклучува неовластено или неправилно откривање на доверливи информации.

Глобална политика за заштита на лични податоци

Глобалната политика за заштита на личните податоци ги поддржува и се надоврзува на одредбите во Глобалниот кодекс на однесување на EY, кои се однесуваат на почитување и заштита на личните информации, во согласност со важечкиот закон, регулаторните рамки и професионалните стандарди. Ова е ажурирано за да биде во согласност со Општата регулатива за заштита на податоците на EY (GDPR) и другите локални регулативи низ целиот свет.

Безбедност на електронски податоци

Управувањето со ризикот од големи и комплексни напади врз електронските податоци е дел од деловното работење на сите компании. Додека од една страна не постојат системи што се имуни на заканите од напади врз електронските податоци, EY Северна Македонија демонстрира будност во чекорите коишто ги презема обезбедувајќи заштита на податоците на клиентите.

EY има проактивен пристап кон заштитата на електронските податоци и тој вклучува спроведување технологии и процеси што се неопходни за управување и минимизирање на ризиците од напади врз електронските податоци глобално. EY програмите за безбедност на информации и заштита на податоци, усогласени со индустриските практики и применливата правна регулатива, се дизајнирани да обезбедат заштита од неовластено откривање податоци. Формиран е и посветен тим, составен од внатрешни и надворешни специјалисти за безбедност на електронски податоци, кој активно ги надгледува и заштитува системите на EY.

Покрај техничките и оперативни контроли, сите лица вработени во EY се обврзани писмено да го потврдат нивното разбирање на принципите содржани во Глобалниот кодекс на однесување на EY и нивната заложба да се придржуваат до нив и да учествуваат во годишната едукативна програма околу подигнување на свеста за безбедноста. Постојат повеќе политики коишто ја опишуваат потребната грижа што мора да се применува кон технологијата и податоците, вклучувајќи но не ограничувајќи се на глобалната политика за безбедност на информации и глобалната политика за прифатливата употреба на технологија. Политиките и процедурите за безбедност на електронски податоци на EY, ја препознаваат

потребата од навремена комуникација.

Лицата вработени во ЕУ, преку редовна комуникација се потсетуваат на нивните одговорности кон овие политики и општата практика за зголемување на свеста за безбедноста.

Компоненти на програмата за контрола на квалитетот на ревизија

Во следните делови, ги опишуваме главните компоненти на програмата за контрола на квалитетот на ревизијата, која ЕУ С. Македонија ја следи:

- ▶ Вградени професионални вредности
- ▶ Систем на ватрешна контрола и квалитет
- ▶ Прифаќање на клиенти и продолжување на соработка
- ▶ Вршење на ревизии
- ▶ Преглед и консултација
- ▶ Ротација на партнери за ревизија и долгорочна соработка
- ▶ Контрола на квалитетот на ревизијата
- ▶ Анализа на причините од корен
- ▶ Надворешни прегледи за обезбедување квалитет
- ▶ Усогласеност со законските барања

Примена на професионални вредности

Одржлив квалитет на ревизијата

Квалитетот е основата за исклучителна услуга кон клиентите и е составен дел од нашата работа и централна за одговорноста на фирмите-членки на ЕУ да обезбедат доверба на пазарите на капитал. Ова се рефлектира во Програмата за одржлив квалитет на ревизија (SAQ), која продолжува да биде највисок приоритет на фирмите-членки на ЕУ.

SAQ воспоставува силна структура на управување која и овозможува на секоја фирма-членка да обезбеди висококвалитетни ревизии. Се спроведува локално, а се координира и надгледува на глобално ниво. Зборот „одржлив“ во SAQ се користи за да се покаже дека ова не е еднократна, краткорочна иницијатива, туку континуиран процес на подобрување.

Постојат шест SAQ столбови: тон на врвот; исклучителен талент; поедноставување и

иновација; дигитални и технолошки иновации во ревизија; оспособување и квалитетна поддршка; и следење и одговорност. Овие столбови се поддржани од основата за служење на јавниот интерес.

Постигнат е значителен напредок преку SAQ. Наодите од внатрешните и надворешните инспекциски контроли на фирмите-членки на ЕУ на глобално ниво се подобруваат и има поголема конзистентност во извршувањето. Трендот во резултатите, исто така, ја одразува вклученоста на QEL мрежата и фокусот на културата и однесувањето.

ЕУ има лансирано водечки технолошки алатки кои го подобруваат квалитетот и вредноста на нашите ревизии, вклучувајќи ја онлајн платформата за ревизија ЕУ Canvas, аналитичката платформа ЕУ Helix и платформата за истражување ЕУ Atlas.

ЕУ Canvas го олеснува користењето на функционалноста за управување со проекти „Milestones“, што им помага на ревизорските тимови да останат во чекор со извршувањето на нивната ревизија и да поттикнат вклученост на одговорните лица на ангажманите. Порталот за клиенти на ЕУ Canvas, кој е компонента на ЕУ Canvas, ја зголемува неговата важност во постоењето безбедна и прифатлива платформа за пренос на податоци помеѓу тимовите на ангажманот и компаниите кои се предмет на ревизија, додека ефикасно го следи темпото на ревизијата. Овој пакет алатки одигра клучна улога во помагањето на ЕУ да се движи изминатава година: поседувањето на вистинската технологија и алатки за тимовите за ревизија на ЕУ да работат заедно ефективно во оддалечено опкружување продолжува да биде клучен фактор за успех и диференцијал.

Дополнително, ЕУ Helix и целиот пакет на алатки за анализа на податоци претставуваат клучни начини за справување со ризикот од измама при извршувањето на ревизијата. Зголемувањето на оправданата употреба на овие алатки обезбедува поцврст одговор на ревизорските ризици поврзани со компаниите кои се соочуваат со економски предизвици, особено за време на пандемијата. Пошироко усвојување на овие алатки за анализа на податоци се случува оваа година.

ЕУ Atlas е платформа базирана на облак за пристап и пребарување на сметководствени и ревизорски содржини, вклучително и надворешни стандарди, толкувања на ЕУ и лидерството.

Тековните иницијативи на SAQ се фокусирани на поддршка на тимовите на ЕУ во разбирањето на бизнисот на компаниите кои се предмет на ревизија. Со искористување на податоците и технологијата и спроведувањето на подобрена проценка на ризикот од ангажманот, ЕУ продолжува да го поттикнува извршувањето на квалитетна ревизија. Дополнително, мрежа на тренери активно ги поддржува тимовите за ангажман да останат на вистинскиот пат во однос на темпото на нивните ревизии, поттикнувајќи навремена вклученост на одговорните лица и обезбедувајќи позитивна насока и овозможување кога е потребно.

Квалитетот на ревизијата е нешто што секој член на тимот мора да го разбере и да биде посветен да го спроведува локално. SAQ е од суштинско значење за сите наши цели и амбиции, и секој регионален и регионален лидер има улога во постигнувањето на овие цели.

Инфраструктурата на SAQ покажува дека квалитетот на ревизијата е единствениот најважен фактор во нашето одлучување и клучната мерка на која стои нашата професионална репутација.

Тонот на врвот

Раководството на ЕУ Северна Македонија е одговорно да го постави вистинскиот тон на врвот и да ја покаже посветеноста на ЕУ за градење подобар деловен свет преку своето однесување и постапки. Иако тонот на врвот е од витално значење, луѓето од ЕУ исто така разбираат дека квалитетот и професионалната одговорност започнуваат од нив и дека во рамките на нивните тимови и заедници, тие се и лидери. Ззаедничките вредности на ЕУ, кои ги инспирираат луѓето на ЕУ и ги водат да ја направат вистинската работа, и посветеноста на ЕУ за квалитет се всадени во тоа кои сме и во сè што правиме.

Пристапот на ЕУ кон деловната етика и интегритет е содржан во Глобалниот кодекс на однесување и другите политики на ЕУ и е вграден во културата на ЕУ на консултации, програми за обука и интерни комуникации. Високото раководство постојано ја засилува важноста за квалитетно извршување на работата, усогласеност со професионалните стандарди, почитување на политиките на ЕУ и водење со пример. Дополнително, фирмите-членки на ЕУ го оценуваат квалитетот на професионалните услуги што се обезбедуваат како клучна мерка за оценување и наградување на професионалците на ЕУ.

Културата на ЕУ силно ја поддржува соработката и става посебен акцент на важноста на консултациите во справувањето со сложени или субјективни работи за сметководство, ревизија, известување, регулатива и независност. Сметаме дека е важно да се утврди дека тимовите за ангажман и клиентите правилно ги следат советите за консултации и го нагласуваме тоа кога е потребно.

Постојан став на ЕУ Северна Македонија е дека ниту еден клиент не е поважен од професионалното реноме – реномето на ЕУ С. Македонија и реномето на секој наш професионален експерт.

Глобален кодекс на однесување

Ние промовираме култура на интегритет меѓу нашите професионалци. Глобалниот кодекс на однесување на ЕУ обезбедува јасен сет на принципи кои ги водат нашите постапки и нашето деловно однесување и кои треба да ги следи целиот персонал на ЕУ. Глобалниот кодекс на однесување на ЕУ е поделен во пет категории:

- ▶ Работа еден со друг
- ▶ Работа со клиенти и други
- ▶ Постапување со професионален интегритет
- ▶ Одржување на нашата објективност и независност
- ▶ Заштита на податоци, информации и интелектуален капитал

Преку нашите процедури за следење на усогласеноста со Глобалниот кодекс на однесување на ЕУ и преку честите комуникации, се стремиме да создадеме средина што го охрабрува целиот персонал да постапува одговорно, вклучително и да пријавува било какво недолично однесување, без страв од одмазда.

Заштитено пријавување

Телефонската линија за етика на ЕУ им овозможува навработените, клиентите и другите надвор од организацијата на ЕУ средства за доверливо пријавување активност што може да вклучува неетичко или несоодветно однесување и што може да биде во спротивност со професионалните стандарди или на друг начин не

е во согласност со заедничките вредности или Глобалниот кодекс на ЕУ на однесување. На глобално ниво, телефонската линија е управувана од надворешна организација која обезбедува доверливо и, по желба, анонимно известување за телефонска линија.

Кога ќе се појави извештај во телефонската линија за етика на ЕУ или преку интернет, веднаш добива внимание. Во зависност од содржината на извештајот, соодветни поединци од управување со ризик, таленти, правни или други функции се вклучени во решавањето на извештајот. Истите процедури се следат за работи кои се пријавени надвор од Етичкиот телефон на ЕУ.

Различност и инклузивност

ЕУ има долгогодишна посветеност на различноста и инклузивноста (D&I). Оваа посветеност на градење тимови со високи перформанси, разновидни и инклузивни е особено важна во ревизијата, каде што различните перспективи поттикнуваат професионален скептицизам и критичко размислување. Поголемата разновидност и инклузивните средини поттикнуваат подобро донесување одлуки, стимулираат иновации и ја зголемуваат организациската агилност.

ЕУ е на патување за D&I со децении, и додека е постигнат значителен напредок, според глобалната стратегија и амбиција NextWave, ЕУ се обврза да го зголеми напредокот на D&I низ целата организација. Глобалниот извршен директор има направено видлива посветеност на луѓето од ЕУ и на пазарот да го забрза D&I во ЕУ преку потпишување на Глобалната Изјава за различност и вклучување на извршниот директор. Ова не само што го зајакнува фактот дека D&I е клучен деловен лост, туку гарантира дека фирмите-членки на ЕУ се одговорни за напредокот, почнувајќи од тонот на врвот.

Имаше посебен фокус на промовирање на родовата различност во последните години. Во 2021 година, 36,8% од новите ревизорски партнери, на глобално ниво, беа жени. Изграден е силна мрежа за женско лидерство, поддржан од 52,4% од сите ревизорски вработувања низ светот во 2020 година кои се жени.

Инклузивните организации ја максимизираат моќта на сите разлики. Вработените треба да чувствуваат дека работат за организација која не само што ги цени како поединци, туку и ги гледа разликите како силни страни и го вреднува нивниот придонес. Негувањето на ова чувство на припадност е од клучно значење за да и се помогне на организацијата ЕУ да ги привлече најталентираните поединци и да им помогне на

нашите професионалци да останат мотивирани и ангажирани.

Во анкетата за слушање на вработените во ноември 2020 година, 82% од ревизорите рекоа дека организацијата ЕУ ги подготвува ефективно да работат со клиенти и колеги од различни земји и култури, а 86% се согласија дека луѓето со кои работат прават да се чувствуваат дека припаѓаат на тим .

Лидерите низ ЕУ го прават D&I приоритет и тоа е клучна метрика во сите програми за управување со таленти на организацијата. За да се овозможи поголема одговорност низ ЕУ, Глобалниот D&I Трасекс помага да се следи напредокот со постојани метрики за различност и инклузивност и известување низ организацијата на глобално ниво. ЕУ, исто така, создаде Работна група за глобална социјална еднаквост (GSET) за да развие кохезивни акциони планови кои конкретно се однесуваат на нееднаквоста и дискриминацијата, вклучително и расизмот. Вклучува лидери на ЕУ со широк спектар на искуства и перспективи, кои опфаќаат различни географски области, линии и функции за услуги.

Нашите вредности: кои сме ние

1 Луѓе кои покажуваат интегритет, почит, тимска работа и инклузивност	2 Луѓе со енергија, ентузијазам и храброст да водат	3 Луѓе кои градат врски врз основа на правилен начин на работење
--	--	---

Внатрешен систем за контрола на квалитет

Структура

Репутацијата на ЕУ Северна Македонија за обезбедување висококвалитетни професионални ревизорски услуги независно, објективно и етички е фундаментална за нашиот успех како независни, овластени ревизори. Продолжуваме да инвестираме во иницијативи за промовирање на зголемена објективност, независност и професионален скептицизам. Ова се основните атрибути на висококвалитетната ревизија.

Во ЕУ С. Македонија, нашата улога како ревизори е да обезбедиме уверување за правичната презентација на финансиските извештаи на компаниите кои се предмет на ревизија. Ние обединуваме квалификувани тимови за да обезбедиме ревизорски услуги, потпирајќи се на нашето широко искуство низ индустриските сектори и услуги. Постојано се стремиме да го подобриме квалитетот и процесите за управување

со ризик, така што квалитетот на нашата услуга е на постојано високо ниво.

Во денешното опкружување, кое се карактеризира со континуирана глобализација, брзо движење на капиталот и влијанието на технолошките промени, квалитетот на нашите ревизорски услуги никогаш не бил поважен. Како дел од NextWave, постои континуирана и силна инвестиција во развојот и одржувањето на методологијата за ревизија на ЕУ, алатките и другите ресурси потребни за поддршка на висококвалитетни ревизии.

Додека пазарот и засегнатите страни продолжуваат да бараат висококвалитетни ревизии, тие исто така бараат сè поефективна и поефикасна испорака на ревизорски услуги. Покрај споменатите инвестиции, ЕУ продолжува да бара начини за подобрување на ефикасноста и ефикасноста на својата ревизорска методологија и процеси, истовремено подобрувајќи го квалитетот на ревизијата.

ЕУ работи за да разбере каде квалитетот на ревизијата на фирмите-членки можеби не е во согласност со нивните очекувања и очекувањата на засегнатите страни, вклучително и независните регулатори за ревизија. Ова вклучува барање да се учи од активностите на надворешната и внатрешната инспекција и да се идентификуваат основните причини за појава на негативни квалитети за да се овозможи постојано подобрување на квалитетот на ревизијата.

Ефективност на системот за контрола квалитет

Еу создаде и имплементираше сеопфатен сет на глобални политики и практики за контрола на квалитетот на ревизијата. Овие политики и практики ги исполнуваат барањата на Меѓународните стандарди за контрола на квалитетот издадени од Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување (IAASB). ЕУ Северна Македонија ги усвои овие глобални политики и процедури и ги дополни по потреба за

Ажурирање на контролната рамка-ISQM1

да се усогласи со локалните закони и професионални упатства и да одговори на специфичните деловни потреби.

Ние, исто така, ја спроведуваме програмата ЕУ за Проверка на квалитетот на ревизијата (AQR) за да оцениме дали нашиот систем за контрола на квалитетот на ревизијата функционира ефективно за да обезбеди разумно уверување дека ЕУ С. Македонија и нашите вработени се усогласени со важечките професионални стандарди, внатрешните политики и регулаторните барања.

Резултатите од програмата AQR и надворешните инспекции се оценуваат и соопштуваат во рамките на ЕУ Северна Македонија за да обезбедат основа за постојано подобрување на квалитетот на ревизијата, во согласност со највисоките стандарди во професијата.

Глобалниот извршен директор има одговорност за координација на спроведувањето на подобрување на квалитетот. Како таков, ги прегледува резултатите од внатрешната програма AQR и регулаторните прегледи на надворешните ревизорски фирми, како и сите клучни дејства дизајнирани да се однесуваат на областите за подобрување.

Неодамнешните резултати од ваквиот мониторинг, заедно со повратните информации од независните регулатори за ревизија, ѝ даваат на ЕУ С. Македонија основа да заклучи дека нашите системи за внатрешна контрола се соодветно дизајнирани и функционираат ефективно.

Индикатори за квалитет на ревизија

Квалитетот на ревизијата не е дефиниран во професионалните стандарди, а засегнатите страни може да имаат различни ставови за тоа како треба да се мери. Иако ниту еден единствен показател или збир на показатели не може да се гледа како единствен показател за квалитетот на ревизијата, збирот на показатели може да се користи за да се даде индикација за квалитетот на ревизијата. Раководството за уверување го следи извршувањето на стратегијата и визијата на ЕУ од страна на локалните географски области преку комбинација на метрика или индикатори за квалитет на ревизија (AQI). Тие вклучуваат: резултати од надворешна и внатрешна контрола; исклучителни перформанси; анкети на луѓе; и стапки на задржување.

Контролните табели на AQI помагаат да се информира раководството за тоа дали одредени активности го имаат предвидениот ефект, да се обезбеди рано предупредување кога е оправдана интервенција и да се поддржи ефикасноста на целокупниот систем за управување со квалитет ЕУ.

Во септември 2020 година, IAASB одобри стандард за управување со квалитет кој вклучува значителни промени во начинот на кој професионалните сметководствени фирми управуваат со квалитетот. Меѓународниот стандард за управување со квалитет 1 (МСУК 1) ќе го замени сегашниот Меѓународен стандард за контрола на квалитет 1 (МСКК 1) и бара пристапот за управување со квалитетот на ниво на фирма да биде проактивен и позаснован на ризик.

МСКК 1 бара од фирмите да го дизајнираат, имплементираат, надгледуваат и оценуваат целокупниот систем за управување со квалитет (SQM) кој обезбедува разумно уверување дека фирмата ќе ги исполни пропишаните цели за квалитет.

Стандардот вклучува поригорозни барања за управувањето, лидерството и културата на професионалните сметководствени фирми и воведува процес на проценка на ризик, за компаниите да ги проценат ризиците за постигнување цели за квалитет и да дизајнираат одговори кои се однесуваат на тие ризици. Исто така, бара поопширно следење на SQM за да се идентификуваат недостатоците кои бараат корективни активности и да се обезбеди основа за евалуација на севкупната ефективност на SQM.

Пристапот на ЕУ е да се дизајнира SQM што постојано се применува низ целата мрежа на компании-членки за да се промовира постојан квалитет на ангажманот и оперативна ефективност. Ова е особено важно во глобалната економија каде што многу ревизии се транснационални и вклучуваат соработка со други компании-членки на ЕУ.

Стандардот бара фирмите да дизајнираат и имплементираат систем за управување со квалитет до декември 2022 година. ЕУ Северна Македонија започна со работа за имплементација на новиот стандард заедно со програмата за трансформација на EY System of Quality Management. Нашите првични чекори вклучуваат:

- ▶ Идентификување на функциите и линиите на услуги кои обезбедуваат поддршка за или извршуваат ангажмани во рамките на опсегот на ISQM 1
- ▶ Воспоставување структура за управување со програмата за управување со дизајн и имплементација на систем за управување со квалитет кој е во согласност со МСКК 1 со претставници од различни функции и линии на услуги
- ▶ Идентификување и проценка на ризиците за квалитет и документирање на одговорите во согласност со пристапот развиен од мрежата
- ▶ Идентификување и разбирање на мрежните ресурси и нивна имплементација или употреба од страна на земјата во нејзиниот SQM
- ▶ Предизвикување и идентификување на подобрувања на постоечкиот систем за контрола на квалитетот за да се постигне усогласеност со новиот стандард

Ние веруваме дека спроведувањето на барањата во рамките на МСКК 1 ќе биде корисно за

подобрување на квалитетот на ниво на фирма и ангажман, бидејќи ефективен систем за управување со квалитетот е основа за постигнување постојан квалитет на ангажманот.

Прифаќање клиенти и продолжување на соработката

Глобална политика за прифаќање на клиент и ангажман

Глобалната политика на ЕУ за прифаќање клиент и ангажман поставува принципи за компаниите-членки да одредат дали да прифатат нов клиент или нов ангажман или да продолжат со постоечки клиент или ангажман. Овие принципи се фундаментални за одржување на квалитетот, управување со ризик, заштита на луѓето од ЕУ и исполнување на регулаторните барања. Целите на политиката се:

- ▶ Воспоставување строго утврден процес за проценка на ризикот и донесување одлуки за прифаќање или продолжување на клиентите или ангажманите
- ▶ Усогласеност со применливите прописи за независност
- ▶ Препознавање и соодветно постапување со конфликт на интереси
- ▶ Препознавање и одбивање на клиенти или ангажмани кои претставуваат прекумерен ризик
- ▶ Консултација со назначени професионалци за да се идентификуваат дополнителни процедури за управување со ризик за специфични фактори со висок ризик
- ▶ Усогласеност со законските, регулаторните и професионалните барања

Покрај тоа, глобалната политика на ЕУ за конфликт на интереси ги поставува глобалните стандарди за справување со категории на потенцијален конфликт на интереси и постапките за нивно препознавање.

Исто така, содржи и одредби за управување со потенцијален конфликт на интереси што е можно побрзо и поделотворно, преку примена на соодветни мерки. Ваквите мерки варираат од добивање согласност од клиент за компанија-членка на ЕУ за работа со друг клиент каде може да постои конфликт на интерес, утврдување на

посебни тимови на, ангажман за кај два или повеќе клиенти, имплементирање на “кинески сид” помеѓу тимовите или одбивање ангажман од компанија-членка, со цел да се избегне идентификуваниот конфликт.

Глобалната политика на ЕУ за конфликт на интереси и соодветното упатство ја зема предвид зголемената комплексност на ангажманите и односите со клиентите, како и потребата за брзина и точност во одговорите кон клиентите. Новите измени, исто така се усогласени со најновите Меѓународни етички стандарди за сметководители

Примена на политиката во пракса

Ја користиме ЕУ Постапка за прифаќање клиенти и ангажмани (РАСЕ), интранет систем за ефикасно координирање на прифаќањето ангажман од клиент и продолжување соработка во согласност со глобалните политики, сервисните линии услужните политики и политиките на фирмите-членки. РАСЕ ги води корисниците низ условите за прифаќање или продолжување соработка и ги утврдува политиките и упатува на професионалните стандарди што се потребни за проценка на деловните можности и поврзаните ризици.

Како дел од овој процес, ние внимателно ги разгледуваме ризиците на потенцијалните клиенти и ангажмани и неколку постапки за длабинска анализа. Пред да прифатиме нов ангажман или клиент, утврдуваме дали имаме доволно ресурси за обезбедување квалитетна услуга, особено во стручни области, како и дали услугите што ги бара клиентот се соодветни за нас да ги дадеме. Постапката за одобрување е строга и не е можно прифаќање нов ангажман за ревизија без претходно одобрение од региооналниот или нашиот ДПП.

Во текот на нашата годишна постапка за продолжување на соработката со клиенти и ангажмани, ја разгледуваме обезбедената услуга и нашата способност да продолжиме со обезбедување квалитетни услуги, и потврдуваме дека клиентите ја делат посветеноста на ЕУ Северна Македонија за квалитет и транспарентност во финансиското известување. Партнерот кој раководи со секоја ревизија, заедно со нашето раководство за ревизии и уверувања, на годишна основа врши преглед на нашиот однос со клиентот, кој е предмет на ревизија, со цел да утврди дали продолжувањето е соодветно.

Како резултат на оваа проверка, одредени ревизиски ангажмани се утврдени како ангажмани со високи барања, и според тоа, подлежат на дополнителни контроли во текот на ревизијата

(подетален надзор), а соработката со некои клиенти се раскинува. Како и кај постапката за прифаќање нов клиент, нашиот ДПП е вклучен во постапката за одлучување во врска со продолжувањето соработка и мора да се согласи со одлуките за продолжување соработка.

Одлуката за прифаќање нов клиент, како и одлуката за продолжување соработка со постоечки клиент зависат од процената на ревизорскиот тим за тоа дали раководството на компанијата може да изврши притисок врз нас, да прифатиме несоодветни заклучоци за сметководството, ревизијата и известувањето, со што може да се намали квалитетот. Разгледувањата и заклучоците за интегритетот на раководството, интерните контроли и поврзаните страни се од клучна важност за одлуките за прифаќање или продолжување соработка.

Вршење ревизии

EY континуирано инвестира во подобрување на методологиите и алатките за ревизија, со цел извршување на најквалитетни ревизии во професијата. Оваа инвестиција ја одразува посветеноста на EY во градењето доверба на пазарите на капитал и во економиите ширум светот.

Работа во виртуелен свет

Постојат две категории кои треба да се земат во предвид при спроведување на висококвалитетна ревизија во сè повеќе виртуелна деловна средина. Првата категорија вклучува како работат компаниите-членки на EY, како вработените можат да работат од далечина на ефективен начин и како тоа може да влијае на нивните сопствени ризици. Втората категорија опфаќа како бизнисите се развиваат за да работат во виртуелен свет, каде што трансакциите се вршат онлајн, преку границите, без потреба од физичка интеракција.

EY Северна Македонија ги разбира ризиците што може да ги има виртуелниот свет врз начинот на работа на вработените; ова ги вклучува грижите за менталното здравје и благосостојба, како и потребата да се воспостави соодветна рамнотежа помеѓу работата и животот на поединецот. Сепак, исто така се подразбира дека клиентите со кои соработува EY С. Македонија се соочуваат со слични проблеми. Високиот обрт на персонал може да создаде ризици, а деловните практики кои се развиваат може да создадат нови ризици, што пак бара еволуција во планирањето и практиките на ревизијата.

Методологија на ревизијата

EY GAM обезбедува глобална рамка за обезбедување висококвалитетни ревизорски услуги преку доследна примена на мисловните процеси, расудувања и процедури во сите ревизорски ангажмани, без оглед на големината. EY GAM исто така бара усогласеност со релевантните етички барања, вклучително и независност од субјектот кој е предмет на ревизија. Изработка на проценки на ризик; нивно преиспитување и менување како што е соодветно; и користењето на овие проценки за да се одреди природата, времето и обемот на ревизорските процедури се основни за EY GAM. Методологијата исто така нагласува примена на соодветен професионален скептицизам при извршувањето на ревизорските процедури. EY GAM се заснова на Меѓународните стандарди за ревизија (ISAs) и е дополнет во EY Северна Македонија за да се усогласи со локалните ревизорски стандарди и регулаторни или законски барања.

Со помош на алатката, EY Atlas, на ревизорот на EY му е претставена верзија на EY GAM, организирана по тема, и е дизајнирана да ја фокусира ревизорската стратегија на ризиците на финансиските извештаи и дизајнот и пронаоѓање на соодветниот одговор на ревизијата на тие ризици. EY GAM се состои од две клучни компоненти: барања и насоки; и придружни форми и примери. Барањата и насоките ги одразуваат и ревизорските стандарди и политиките на EY. Обрасците и примерите вклучуваат илустрации за водечки практики и помагаат во извршувањето и документирањето на ревизорските процедури.

EY GAM може да биде „профилиран“ или приспособен за да ги претстави релевантните барања и насоки, во зависност од природата на субјектот што се ревидира - на пр., постојат профили за котираните ентитети и останати кои се сметаат за помалку сложени ентитети.

EY GAM е трансформиран со нов пристап кој ги става податоците во сржта на ревизијата. Позната како Дигитален GAM, оваа методологија ја олеснува анализата на целосните популации на податоците на организацијата за да се добие поцелосна слика за бизнисот, придвижувајќи повисок квалитет преку пристапот за ревизија на податоците на прво место.

Дигиталниот GAM го подобрува и често го заменува традиционалниот пристап за тестирање на ревизијата со нови техники засновани на ризик, овозможени на технологија, кои го поедноставуваат и го усовршуваат фокусот на ревизорите на EY на релевантните ризици. За возврат, ревизорите на EY можат да анализираат цели популации на податоци на организацијата од повеќе перспективи, градејќи збир на докази и создавајќи подлабок поглед на оперативната средина.

Направени се и други подобрувања за да се решат новите ревизорски прашања и предизвици, искуствата од спроведувањето и резултатите од надворешната и внатрешната инспекција. Неодамна, беа направени подобрувања на EY GAM за да се нагласи холистичкиот пристап за идентификување, оценување и одговор на ризиците од измама. Овој пристап вклучува примена на триаголникот за измама како леќа на информациите добиени од нашите процедури за проценка на ризик. Овој пристап го нагласува и оценувањето на резултатите од нашите ревизорски процедури во контекст на одговор на ризикот од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи поради измама.

Дополнително, се следат тековните и новите случувања и се издаваат навремени комуникации за планирање и извршување на ревизијата кои ги

нагласуваат областите забележани за време на инспекциите, како и други клучни теми од интерес на локалните регулатори за ревизија и Меѓународниот форум на независни регулатори за ревизија (IFIAR). Во однос на влијанието што COVID-19 го има врз глобалната економија, продолжуваме да ги освежуваме упатствата за да одговориме на грижите за сметководството и финансиското известување со кои се соочуваат субјектите кои се предмет на ревизија, како и размислувањата за ревизија при вршење на ревизии во тековното опкружување.

Технологија

Нашите тимови за ревизија користат технологија за да помогнат во извршувањето и документирањето на извршената работа во согласност со EY GAM.

EY Canvas, глобалната платформа за ревизија на EY, е сместена центарот на ревизијата и ни овозможува да обезбедиме висококвалитетна ревизија. EY Canvas е изграден со користење на најсовремена технологија за веб-апликации. Ова ни овозможува да обезбедиме безбедност на податоците и да го развиваме нашиот софтвер за да одговори на промените во сметководствената професија и регулаторната средина.

Преку употребата на прашања на профилот, ревизорските ангажмани во EY Canvas автоматски се конфигурираат со информации релевантни за барањата за котација на ентитетот и индустријата. Ова помага да се задржат плановите за ревизија приспособени и ажурирани, и обезбедува директна врска со упатствата за ревизија, професионалните стандарди и шаблоните за документација. EY Canvas е изграден со кориснички интерфејс кој му овозможува на тимот да ги визуелизира ризиците и нивната врска со планираниот одговор и работата извршена во клучните области. Таа, исто така, овозможува поврзување на тимовите за ревизија на групата да ги соопштат меѓуканцелариските ризици и инструкции, така што примарниот тим за ревизија може да го насочува извршувањето и да го следи извршувањето на групната ревизија.

EY Canvas го вклучува порталот за клиенти на EY Canvas за да им помогне на тимовите да комуницираат со клиентите и да ги визуелизираат нивните барања.

Мобилните апликации се интегрирани со EY Canvas за да им помогнат на вработените во нивната ревизорска работа - на пример, во следењето на статусот на ревизијата, безбедното снимање на ревизорски докази и вршењето пописи на залихите.

EY Atlas е глобална технолошка платформа на EY која им овозможува на ревизорите на EY да

пристапат до најновите сметководствени и ревизорски содржини, вклучувајќи ги и надворешните стандарди, толкувањата на EY и лидерството.

Тимовите за ревизорски ангажмани користат други апликации, анализатори на податоци и обрасци за време на различни фази на ревизијата за да помогнат во извршувањето на процедурите, донесувањето и документирањето на заклучоците од ревизијата и вршењето на анализа. Ова ја вклучува EY Smart Automation, збирка на апликации кои се развиваат и се применуваат на глобално ниво преку EY Canvas за дигитално да им овозможат на професионалците за ревизија на EY да ги извршуваат ревизорските процедури и процеси.

Дигитален ГАМ и аналитика на податоци

Во EY, анализата на податоците е составен дел на нашите ревизии. За ревизорските тимови на EY употребата на податоци и анализи не се однесува на дополнителни процедури или визуелизации. Станува збор за преземање големи популации на податоци од компанијата и примена на глобално конзистентна технологија (EY Helix) и методологија (EY GAM) за ревизија на тие податоци.

EY Helix е библиотека на анализатори на податоци за употреба во ревизии. Овие анализатори на податоци ја трансформираат ревизијата преку анализа на поголеми популации на податоци релевантни за ревизијата; идентификување на невообичаени трендови во тие податоци; и помагање за насочување на ревизорските напори. Употребата на аналитика на податоци, исто така, им овозможува на тимовите на EY да добијат подобри перспективи, побогати сознанија и подлабоко разбирање на трансакциите и областите на ризик.

Компаниите-членки на EY распоредуваат анализатори на податоци за да ги анализираат деловните оперативни циклуси на ревидираните компании, поддржани од програми за ревизија базирани на аналитика за да помогнат во примената на овие анализатори на податоци.

Користејќи ја библиотеката на EY Helix со анализатори на податоци, тимовите за ревизорски ангажмани на EY можат да ја подобрат својата проценка на ревизорскиот ризик, овозможувајќи ревизија на трансакциите со поголем ризик и помагајќи им на вработените на EY да поставуваат подобри прашања за наодите од ревизијата и да ги оценат резултатите.

➤ **Формирање на ревизорски тимови**

Назначувањето на професионалци за ревизорски ангажман се врши под раководство на Партнерите и Лидерите од нашето Раководство за ревизија. Факторите што се земаат предвид при доделување луѓе во тимовите за ревизија вклучуваат големина и сложеност на ангажманот; специјализирано знаење и искуство во индустријата; тајмингот на работа; континуитет; и можности за обука на работното место. За посложени ангажмани, се разгледува дали е потребна специјализирана или дополнителна експертиза за дополнување или подобрување на тимот на ревизорскиот ангажман.

Во многу ситуации, внатрешните специјалисти се назначуваат како дел од тимот на ревизорскиот ангажман за да помогнат во извршувањето на ревизорските процедури и при добивањето соодветни ревизорски докази. Овие професионалци се користат во ситуации кои бараат посебни вештини или знаења, како што се данок, форензика, информациски системи, вреднување на средства и актуарска анализа.

Кога постојат одредени услови, политиките на ЕУ Северна Македонија бараат одобрување за доделување поединци на одредени ревизорски улоги од страна на нашето раководство за уверување и нашиот ДПП. Ова се спроведува, меѓу другото, за да се увери дека професионалците што ги водат ревизиите на наведените ентитети и други субјекти од јавен интерес поседуваат соодветни компетенции (на пр. знаење, вештини и способности) за да ги исполнат своите обврски за ангажман и се во согласност со важечките прописи за ротација на ревизорот.

➤ **Измама**

Како дел од тековните напори за подобрување, постои признание за потребата да се развие изведбата на ревизиите за подобро да се одговори на измамата. На глобално ниво, ЕУ е посветена да ја води професијата пошироко за да одговори на прашањата на засегнатите страни за улогата на ревизорот во откривањето измами.

Компаниите никогаш не биле толку богати со податоци како што се денес, обезбедувајќи нови можности за откривање на материјални измами преку ископување податоци, анализа и толкување. Ревизорите се идеално поставени да ја извршуваат оваа улога и сè почесто користат аналитика на податоци за да идентификуваат невообичаени трансакции и модели на трансакции што може да укажуваат на материјална измама.

Технологијата, сепак, не е лек, а професионалното расудување исто така стапува на сцена. Постои одговорност за сите вклучени, вклучително и

менаџментот, одборите, ревизорите и регулаторите, да се фокусираат повеќе на корпоративната култура и однесување за да го поддржат откривањето измами.

ЕУ презема дополнителни активности за решавање на оваа важна област од ревизијата, вклучувајќи:

- ▶ Задолжителна употреба на аналитика на податоци за тестирање на измама при ревизии за сите наведени субјекти на глобално ниво
- ▶ Користење на дополнителни внатрешни и надворешни податоци и информации за да се овозможи сеопфатен одговор на надворешните индикатори за ризик, како што се кратки продавања и укажувачи
- ▶ Користење на електронски потврди за ревизорски докази секогаш кога е можно
- ▶ Развивање на стриктна рамка за проценка на ризикот од измама за употреба со одборите за ревизија и оние кои се задолжени за управување
- ▶ Задолжителна годишна обука за измама за сите ревизорски професионалци што ги вклучува искуствата на професионалците за форензика на ЕУ
- ▶ Барање доделување на форензичари во ревизијата на основа на насочен ризик

➤ **Известување за еколошката средина, општеството и управувањето (ESG).**

Фирмите-членки на ЕУ обезбедуваат услуги за уверување на широк опсег на информации поврзани со ESG. Методологијата за одржливост на ЕУ (EY SAM) е глобална рамка за примена на конзистентен пристап кон сите ангажмани за уверување за ESG и информации за одржливост.

EY SAM обезбедува испорака на висококвалитетни услуги за уверување преку доследна примена на мисловните процеси, судовите и процедурите во сите ангажмани без оглед на нивото на потребното уверување. EY SAM е исто така прилагодлив на природата и на известувањето за ESG и на критериумите што ги применува клиентот при изготвувањето на тој извештај.

Методологијата ја нагласува примената на соодветен професионален скептицизам во извршувањето на постапките кои вклучуваат променлив пејзаж во известувањето и критериумите за ESG. EY SAM се заснова на Меѓународните стандарди за ангажмани за уверување и е дополнет во Северна Македонија за да се усогласи со локалните стандарди за уверување и регулаторни или законски барања.

Како дел од нашата обврска за висококвалитетни услуги за гаранција поврзани со известување за

ESG, EY разви програми за насоки, обука и следење, како и процеси што ги користат професионалците од фирмите-членки за да ги извршуваат таквите услуги доследно и ефективно. Исто така, развиено е упатство за тимовите за ревизорски ангажмани за да се процени влијанието на климатскиот ризик врз финансиското известување според Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) или други рамки за финансиско известување. Глобалните, регионалните и локалните ДПП, функциите за квалитет на EY и шалтерите за МСФИ, заедно со други професионалци кои работат со тимови во секоја фирма-членка, имаат познавања за вработените, клиентите и процесите на EY и се лесно достапни за поддршка на тимовите за ангажман за гаранција за ESG.

EY обезбедува придонес за голем број јавни и приватни иницијативи за подобрување на квалитетот, споредливоста и конзистентноста на известувањето за ESG, вклучувајќи го и климатскиот ризик. Овие активности се одвиваат на глобално, регионално и национално ниво. Примерите вклучуваат изготвување на метрика за ESG и предлози за известување за ESG за Проектот за насип за инклузивен капитализам (EPIC) и Меѓународниот деловен совет на Светскиот економски форум (WEF-IBC). EY, исто така, им дава достапни ресурси на поставувачите на стандарди во областа на известувањето за одржливост.

Преглед и консултации

Преглед на извршена ревизија

Политиките на EY ги опишуваат барањата за навремено и директно професионално учество на сениорите, како и нивото на преглед потребно за извршената работа. Надзорните членови на тимот на ревизорски ангажман вршат детален преглед на ревизорската документација за техничка точност и комплетност. Искусните ревизорски директори и партнерите на ангажманот вршат преглед на второ ниво за да ја утврдат соодветноста на ревизорската работа како целина и поврзаната презентација на сметководството и финансиските извештаи. Онаму каде што е соодветно, и врз основа на ризикот, даночниот професионалец ги прегледува значајните даночни и други релевантни работни документи. За котираните ентитети и одредени други компании, прегледувачот за квалитет на ангажманот (описан подолу) ги прегледува важните области од сметководството, финансиското известување и извршувањето на ревизијата, како и финансиските извештаи на ревидираната компанија и извештајот на ревизорот.

Природата, времето и обемот на прегледите на ревизорската работа зависат од многу фактори, вклучувајќи:

- ▶ Ризик, материјалност, субјективност и сложеност на предметот
- ▶ Способност и искуство на членовите на тимот за ревизија за подготовка на ревизорската документација
- ▶ Ниво на директно учество на прегледувачот во ревизорската работа
- ▶ Степенот на ангажирани консултации

Политиките на EY ги опишуваат и улогите и одговорностите на секој член на тимот на ревизорскиот ангажман за управување, насочување и надзор на ревизијата, како и барањата за документирање на нивната работа и заклучоци.

Барања за консултации

Политиките за консултации на EY се изградени врз култура на соработка, при што ревизорските професионалци се охрабруваат да споделуваат перспективи за сложени прашања за сметководство, ревизија и известување. Како што средината во која работат компаниите-членки на EY стана посложена и глобално поврзана, културата на консултации на EY стана уште поважна за да им помогне на компаниите-членки да дојдат до соодветни заклучоци за субјектите што ги ревидираат на навремена основа. Барањата за консултации и поврзаните политики се дизајнирани да ги вклучат вистинските ресурси за ревизорските тимови да дојдат до соодветни заклучоци.

EY Културата на консултации им овозможува на тимовите за ангажирање да испорачуваат непречено, конзистентно и висококвалитетни услуги што ги задоволуваат потребите на субјектите кои се предмет на ревизија, нивните тела за управување и сите засегнати страни

За сложени и чувствителни прашања, постои формален процес кој бара консултации надвор од тимот на ревизорскиот ангажман со друг персонал кој има повеќе искуство или специјализирано знаење, првенствено персонал за професионална пракса и независност. Во интерес на објективноста и професионалниот скептицизам, политиките на EY бараат од членовите на Professional Practice, Independence и одредени други да се повлечат од

консултации доколку моментално му служат или неодамна му служеле на клиентот на кој се однесува консултацијата. Во овие околности, ќе бидат назначени други соодветно квалификувани лица.

Политиките на ЕУ, исто така, бараат сите консултации да бидат документирани, вклучително и писменото согласување од лицето или лицата кои се консултирани, за да покажат дека го разбираат предметот и неговото решавање.

Проверка на квалитетот на ревизијата

Политиките за проверка на квалитетот на ангажманот на ЕУ се однесуваат на ангажманите за ревизија и уверување. Проверувачите на квалитетот на ангажманот се искусни професионалци со значајно знаење за предметот. Тие се независни од тимот на ангажманот и обезбедуваат објективна оцена на значајните расудувања што ги направил тимот на ангажманот и заклучоците донесени при формулирањето на ревизорскиот извештај. Извршувањето на преглед на квалитетот на ангажманот, сепак, не ги намалува одговорностите на партнерот задолжен за ангажманот и неговото извршување. Во никој случај не може да се делегира одговорноста на проверувачот за квалитет на ангажманот на друга индивидуа.

Прегледот на квалитетот на ангажманот го опфаќа целиот циклус на ангажманот, вклучувајќи го планирањето, проценката на ризикот, ревизорската стратегија и извршувањето. Политиките и процедурите за извршување и документирање на прегледите на квалитетот на ангажманот обезбедуваат конкретни насоки за природата, времето и обемот на постапките што треба да се извршат, како и потребната документација што го докажува нивното завршување. Во сите околности, прегледот на квалитетот на ангажманот е завршен пред датумот на ревизорот или извештајот за уверување.

За ревизии, ревизорските партнери вршат прегледи на квалитетот на ангажманот во согласност со професионалните стандарди за ревизии на сите котираны друштва, одредени субјекти од јавен интерес и оние за кои се смета дека имаат потреба од внимателно следење. Регионалниот ревизорски лидер и Регионален ДПП ги одобруваат сите потребни прегледи за проверка на квалитетот на ревизорскиот ангажман.

Процес на решавање на професионалните несогласувања во рамките на ревизорски тим

ЕУ има култура на соработка која ги охрабрува и очекува луѓето да зборуваат, без страв од одмазда,

доколку се појави разлика во професионалното мислење или ако немаат добро чувство за прашање поврзано со ангажман на клиентот. Политиките и процедурите се дизајнирани да им овозможат на членовите на тимот на ревизорски ангажман да покренат какви било несогласувања во врска со значајни работи за сметководство, ревизија или известување.

Овие политики им се ставаат на располагање на вработените додека се приклучуваат на ЕУ, а ние продолжуваме да промовираме култура која ја зајакнува одговорноста и авторитетот на една личност да ги слуша своите ставови и да бара различни видувања од другите.

Разликите во професионалното мислење што се појавуваат за време на ревизијата генерално се решаваат на ниво на тимот на ангажманот за ревизија. Меѓутоа, ако кое било лице вклучено во дискусијата за некое прашање не е задоволно со одлуката, тие ја упатуваат на следното ниво на авторитет додека не се постигне договор или не се донесе конечна одлука, вклучително и консултација со професионалната пракса доколку е потребно.

Понатаму, ако проверувачот на квалитетот на ангажманот даде препораки што партнерот на ангажманот не ги прифаќа или прашањето не е решено на задоволство на рецензентот, извештајот на ревизорот не се издава додека не се реши прашањето.

Разликите во професионалното мислење кои се решаваат преку консултација со стручната пракса се соодветно документирани.

Ротација и долга соработка

ЕУ ја поддржува задолжителната ротација на партнерот за ревизија за да помогне во зајакнувањето на независноста на ревизорот. ЕУ Северна Македонија се усогласува со барањата за ротација на партнерот за ревизија согласно IESBA Кодот, како и во согласност со Комисијата за хартии од вредност на САД (SEC), каде што е потребно. ЕУ С. Македонија ја поддржува ротацијата на партнерите за ревизија бидејќи обезбедува нова перспектива и промовира независност од менаџментот на компанијата, притоа задржувајќи ја експертизата и знаењето за бизнисот. Ротацијата на ревизорските партнери, во комбинација со барањата за независност, подобрените системи на внатрешни контроли на квалитетот и независен ревизорски надзор, помага да се зајакне независноста и објективноста и е важна заштита за квалитетот на ревизијата.

За Субјекти од јавен интерес, глобалната политика за независност на ЕУ бара водечкиот партнер на

ангажманот, ревизорот на квалитетот на ангажманот и другите ревизорски партнери кои донесуваат клучни одлуки или пресуди за прашања значајни за ревизијата, (заедно, „клучните партнери за ревизија“), да бидат ротирани по седум години. За нов Субјект од јавен интерес, (вклучувајќи ново котирана компанија), клучните партнери за ревизија може да останат на своето место дополнителни две години пред да се ротираат од тимот, доколку и служеле на компанијата шест или повеќе години пред котирањето.

По завршувањето на максималниот период на услуга за ротација, клучниот партнер за ревизија може да ги води или координира професионалните услуги на клиентот за ревизија на Субјектот од јавен интерес сè додека не заврши периодот на мирување/дистанцирање. Овој период е пет години за водечки партнер на ангажманот за ревизија, три години за проверувач на квалитетот на ангажманот и две години за други партнери, кои се предмет на ротација.

Кога потребниот период на дистанцирање за водечкиот партнер за ревизорски ангажман основан од локалното законодавно тело или регулатор е помал од пет години, повисокиот од тој период на дистанцирање или три години може да се замени со инаку потребното петгодишно дистанцирање- период на одмор. Овој јурисдициски исклучок за водечкиот партнер во ревизорскиот ангажман може да се применува само за периоди на ревизија кои започнуваат пред 15 декември 2023 година.

Покрај клучните барања за ротација на партнерот за ревизија, кои се применуваат за ревизиите на Субјекти од јавен интерес, ЕУ воспостави долга рамка за долгорочни заштитни асоцијации. Ова е во согласност со барањата на Кодексот на IESBA и вклучува разгледување на законите за независноста создадени со вклучување на професионалци во долг временски период и заштитна рамка за справување со таквите закани.

Ние користиме алатки за ефикасно следење на усогласеноста со внатрешната ротација и барањата за партнерите за ревизија и другите професионалци кои имале долга поврзаност со клиентот за ревизија. Исто така, постои процес за планирање на ротација и донесување одлуки што вклучува консултации и одобрувања од нашите професионалци за професионална пракса и независност.

Надворешна ротација

За субјектите од јавен интерес се придржуваме кон барањата за надворешна ротација од чл. 17 (1) од

Регулативата за ревизија на ЕУ и локалната регулатива.

Проверки на квалитетот на ревизијата

Програмата EY Global AQR е камен-темелник на процесот на ЕУ за следење на квалитетот на ревизијата. ЕУ Северна Македонија ја извршува Глобалната AQR програма, известува за резултати и развива акциони планови кои реагираат.

Примарната цел на програмата е да утврди дали системите за контрола на квалитетот, вклучително и оние на ЕУ С. Македонија, се соодветно дизајнирани и следени при извршувањето на ревизорските ангажмани за да обезбедат разумно уверување за усогласеност со политиките и процедурите, професионалните стандарди и регулаторните барања. Глобалната програма AQR е во согласност со барањата и упатствата во МСКК 1, како што е изменето, и е дополнета, каде што е потребно, за да се усогласат со професионалните стандарди и регулаторните барања. Исто така, им помага на постојаните напори на ЕУ Северна Македонија да ги идентификува областите каде што можеме да ги подобриме нашите перформанси или да ги подобриме нашите политики и процедури.

На годишно ниво, програмата е координирана и надгледувана од претставници на Глобалната ДПП мрежа, со надзор од раководството на Global Assurance.

Ангажманите што се разгледуваат секоја година се избираат врз основа на пристап заснован на ризик, нагласувајќи ги ревизорските ангажмани кои се големи, сложени или од значителен јавен интерес, вклучувајќи елементи на непредвидливост. Глобалната програма за AQR вклучува детални прегледи на датотеки фокусирани на ризик кои опфаќаат голем примерок од наведени и ненаведени ревизорски ангажмани, и субјекти од јавен интерес и ентитети од нејавен интерес, за да се измери усогласеноста со внатрешните политики и процедури; Барања за EY GAM; и релевантни локални професионални стандарди и регулаторни барања. Исто така, вклучува прегледи на примерок од ангажмани за неревизорско уверување извршени од ревизорски тимови.

Тие ја мерат усогласеноста со релевантните професионални стандарди и внатрешните политики и процедури кои треба да се применат при извршувањето на услугите за неревизорско уверување. Дополнително, се вршат прегледи на ниво на практика за да се оцени усогласеноста со политиките и процедурите за контрола на квалитетот во функционалните области наведени во МСКК 1.

Глобалната програма AQR (ПКР) ги надополнува активностите за мониторинг и инспекција на надворешните практики, како што се програмите за инспекција што ги извршуваат регулаторите за ревизија и надворешните контроли. Исто така, не информира за нашата усогласеност со регулаторните барања, професионалните стандарди и политиките и процедурите.

Прегледувачите на ПКР и лидерите на тимовите се избираат врз основа на нивните вештини и професионални компетенции во сметководството и ревизијата, како и индустријата за којашто специјализираат; често, тие работат во Глобалната програма за ПКР повеќе години и имаат изразени вештини за извршувањето на програмата. Лидерите и прегледувачите на тимовите се независни од ангажманите и тимовите што ги контролираат и најчесто им се назначуваат инспекции надвор од нивната домашна локација..

Пандемијата COVID-19 продолжува да поставува ограничувања за патување и интеракција лице в лице. Користејќи го EY Canvas и други алатки за соработка, како и искористувајќи ги научените лекции во 2020 година, програмата AQR беше ефективно завршена во EY Северна Македонија.

Резултатите од процесот AQR се сумирани на глобално ниво, заедно со сите клучни области каде што резултатите покажуваат дека се потребни континуирани подобрувања. Сумираните резултати се споделуваат во мрежата. Мерките за решавање на прашањата за квалитетот на ревизијата забележани од Глобалната програма за AQR, регулаторните инспекции и контроли од колеги се опфатени од раководството на Уверување и нашиот ДПП. Овие програми обезбедуваат важни повратни информации за следење на практиката за нашите континуирани напори за подобрување на квалитетот.

Надворешна проверка на квалитетот на ревизијата

Работењето на EY С. Македонија и нашите регистрирани законски ревизори се предмет на периодична контрола од Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРПСМ), и тоа најмалку еднаш на три години. Како дел од овие инспекции, ИОРПСМ ги оценува системите за контрола на квалитет и врши проверка на поединечни ангажмани.

Последната контрола за проверка на квалитетот од Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија беше спроведена во ноември 2019 година. Финалниот извештај беше издаден во март 2020 година и не беа утврдени материјални наоди или недостатоци.

Ние го почитуваме и имаме придобивки од процесот на контрола на ИОРПСМ. Детално ги оценуваме покренатите прашања за време на контролата, со цел за да се препознаат областите во коишто можеме да го подобриме квалитетот на ревизија. Ангажманите во кои постојат значајни наоди се предмет на глобалниот процес за детектирање на причина за нивно настанување. Заедно со процесот на ПКР, надворешните контроли овозможуваат значаен увид во квалитетот на ревизиите на EY. Увидите ни овозможуваат во ефикасно извршување на високо квалитетни ревизии.

Информации за горенаведениот законодавен орган може да се најдат на интернет-страницата www.iorm.org.mk.

Анализа на основната причина

Анализата на основната причина е централен дел од рамката за подобрување на квалитетот на EY, обезбедувајќи длабинска проценка на основните причини кои лежат во основата на поволниот или неповолниот исход од инспекцијата на ревизијата. Ова овозможува идентификација на клучните фактори кои можат да влијаат на квалитетот на ревизијата и преземањето на одговорни активности.

Ревизорската практика на EY Северна Македонија ги препознава и проценува причинските фактори кога се врши анализа на основната причина. Анализирањето на ова истражување овозможува добро разбирање на двигателите кои стојат зад позитивните и негативните исходи од инспекцијата. Одговорните акциски планови се развиени за да се решат основните причини за значајните наоди поврзани со ангажманот. Ревизорската практика на EY С. Македонија ја прегледува природата и распространетоста на основните причини за да утврди дали постојат системски проблеми и ако има, се развиваат понатамошни акциони планови. Работната група за глобална ремедијација на EY е одговорна за справување со какви било распространети основни причини низ мрежата и имплементација на акциони планови за одговор во поголем обем.

Усогласеност со законските барања

Глобалниот работен кодекс поставува јасни стандарди коишто ги предводат нашите активности и нашето деловно работење. EY Македонија е во согласност со применливите закони и прописи, и вредностите на EY се основа за нашата посветеност во вршењето на вистинската работа. Оваа важна посветеност е поддржана со голем број политики и постапки, објаснето во следниве параграфи подолу.

Антикоруапциска политика

Глобалната политика за борба против мито на ЕУ им дава насоки на вработените на ЕУ за одредени неетички и незаконски активности. Ја нагласува обврската за почитување на законите против мито и дава дефиниција за тоа што претставува истото. Исто така, ги идентификува одговорностите за пријавување кога ќе се открие мито. Како признание за растечкото глобално влијание на митото и корупцијата, се одржуваат напорите да се продолжи со вградување мерки против поткупување низ ЕУ.

Тргување со повластени информации

ЕУ глобалната политика за тргување со повластени информации ја потврдува обврската на нашите луѓе да не тргуваат со хартии од вредност со повластени информации, дава детали за тоа што претставува повластена (инсајдерска) информација и идентификува со кого нашите луѓе треба да се консултираат ако имаат прашања во врска со нивните одговорности.

Економски и трговски санкции

Земајќи го предвид нивото на глобална интеграција на ЕУ, од голема важност е да бидеме свесни за постојано променливата ситуација во поглед на меѓународни трговски санкции. ЕУ ги следи санкциите што се изречени во различни делови од светот, и на нашиот персонал му дава насоки за засегнатите активности.

Приватност на податоци

Глобалната политика за приватност на лични податоци на ЕУ ревидирана и реиздадена во 2018 ги поставува начелата што се применуваат за употреба и заштита на лични податоци, вклучувајќи ги и оние што се однесуваат на тековните, минатите и потенцијалните вработени, клиенти, доставувачи и деловни соработници. Оваа политика е во согласност со барањата на Општите Регулативи за заштита на личните податоци на Европската Унија, со применливите закони и прописи за заштита на податоци и приватност при обработката на лични податоци. Исто така, ЕУ има правила за деловно работење одобрени од регулаторите на Европската Унија за да се олесни движењето на личните податоци во рамките на мрежата ЕУ. Освен тоа, ние имаме политика што се однесува на посебните услови за приватност и деловни потреби во Северна Македонија.

Чување на документи

Глобалните и локалните политики на ЕУ за чување на документи се однесуваат на сите ангажмани и вработени. Оваа политика нагласува дека сите документи мора да бидат зачувани за во случај кога некое лице ќе дознае за каква било поднесена или разумно очекувана тужба, парница, истрага, судска покана или друга владина постапка, а којашто не вклучува нас или некој од нашите клиенти и што може да се однесува на нашата работа. Исто така, се однесува на законските прописи во Република Северна Македонија, применливи за подготвување и одржување работни документации, коишто се релевантни за извршената работа.

Типови практика на независност

Политиката на ЕУ за независност, бара од ЕУ Северна Македонија и од нашите вработени да делуваат во согласност со стандардите за независност што се применуваат во посебни ангажмани, вклучувајќи ги на пример, стандардите за независност на Меѓународниот одбор за етички стандарди во сметководството (МОЕСС), на Меѓународната федерација на сметководители (МСФ) и Законот за ревизија на Република Северна Македонија.

Ние ја разгледуваме и вреднуваме независноста од неколку перспективи, вклучувајќи ги: нашите финансиски односи и оние на нашите вработени; работни односи; деловни односи; дозволивоста на неревизорски услуги што им ги нудиме на клиентите кои се предмет на ревизија; дозволена ротација на фирми и ротација на партнер; договори за ревизорски надоместоци; претходно одобрение од Одборот за ревизија (доколку е применливо); и надомест и компензација на партнер.

Неусогласеноста со применливите професионални прописи за независност ќе влијае врз одлуките за унапредување и надомест на одредено лице, и може да доведе до други дисциплински мерки, вклучувајќи и исклучување од ЕУ С. Македонија.

ЕУ Северна Македонија ги применува глобалните апликации, алатки и процеси на ЕУ, што ни помагаат нам, на нашите стручни лица и други вработени, да постапуваме во согласност со политиките на независност.

Глобална политика за независност на ЕУ

Глобалната политика за независност на ЕУ содржи прописи за независност што се однесуваат на фирмите членки, стручните лица и други вработени во ЕУ. Тоа е силна политика што е креирана според

Моралниот кодекс на МОЕСС, но со построги барања доколку е пропишана од законодавен орган. Политиката исто така содржи корисни насоки за да им се помогне на вработените да ги применуваат правилата за независност. Глобалната политика за независност на ЕУ е достапна и пребарлива на интранетот на ЕУ.

Систем за глобална независност (СГН)/ (GIS)

GIS е алатка базирана на Интранет, којашто им помага на ЕУ професионалци да ги идентификуваат субјектите наведени во листата, од кои е потребна независност и ограничувањата за независност што се применуваат. Најчесто, тие се наведени котираните клиенти за ревизија и нивните подружници, но тие можат да бидат и други видови уверување или ревизорски клиенти. Алатката ги вклучува податоците од семејното дрво во врска со филијали на котираните клиенти за ревизија, и се ажурираат од тимовите за ревизија на клиентите. Податоците на ентитетот вклучуваат ознаки коишто укажуваат на правилата за независност што се однесуваат на секој ентитет, и им помагаат на нашите луѓе да одредат кои услуги можат да бидат обезбедени или други интереси или поврзаности што можат да се внесат.

Глобален систем за надзор (GMS)

GMS е уште една важна глобална алатка која помага во идентификување на забранети хартии од вредност и други недозволиви финансиски интереси. Професионалците рангирани како менаџери, управители и погоре се обврзани да внесат детали за сите хартии од вредност што ги поседуваат, или оние што ги поседува нивното потесно семејство, во GMS. Кога се внесува забрането обезбедување или ако хартијата од вредност што ја поседуваат станува забранета, професионалците добиваат известување и од нив се бара да го оттуѓат вложувањето.

Идентификуваните исклучоци се пријавени преку систем за известување за инциденти од независност за регулаторни прашања.

GMS исто така помага во процесот за годишната и кварталната потврда за усогласеноста со политиките за независност, како што е опишано подолу.

➤ Почитување на независноста

EY воведе неколку процеси и програми, чијашто цел е надзор над усогласеноста со прописите за независност на фирмите-членки на EY и нивните вработени. Тука се опфатени следниве активности, програми и процеси.

➤ Потврда за независност

Секоја година, EY Северна Македонија е вклучена во процесот на разни области за да се потврди усогласеноста со Глобалната политика за независност и да се пријават идентификуваните исклучоци, доколку има такви.

Сите стручни лица на EY и одредени други лица, во зависност од нивната улога или функција, мора да потврдат дека дејствуваат во согласност со политиките и постапките на независност барем еднаш годишно. Сите партнери се обврзани да поднесуваат потврди на секои три месеци.

➤ Глобални прегледи на почитување на независноста

EY спроведува бројни тестирања во фирмите – членки, за да ја процени усогласеноста со прашањата на независност. Тоа подразбира и проверка на неревизорски услуги, деловни односи со друштва што се предмет на наша ревизија и финансиски односи со фирмите-членки.

➤ Тестирање на независноста на индивидуална основа

Секоја година, глобалниот тим на EY за независност воспоставува програма за тестирање на усогласеноста со барањата за лична потврда на независност и за пријавување податоци во ГСНА. Еден вработен (менаџер) во EY С. Македонија беше опфатен во рамки на циклусот на тестирање во 2021 година.

➤ Неревизорски услуги

Ние ја следиме усогласеноста со професионалните стандарди коишто го регулираат давањето неревизорски услуги на ревизорски клиенти преку најразлични механизми. Тука се вклучени употребата на алатки (на пр. ГАППС/РАСЕ – види страница 18 и Алатката за подготовка на референтен список на услуги (АПРСУ) – види подолу), обуки и потребните постапки што биле

користени во текот на спроведувањето ревизии и внатрешни инспекции. Ние исто така имаме воспоставен процес за прегледување и одобрување одредени неревизорски услуги пред прифаќање на ангажманот.

➤ Глобална едукација за независност

EY развива и поставува разни образовни програми за независност. Сите стручни лица и одредени други вработени треба да учествуваат на годишната едукација за независност, со цел за да се овозможи одржување на нашата независност од друштвата што се предмет на наша ревизија.

Целта е да им се помогне на вработените во EY да ја разберат својата одговорност и да му се овозможи секому од нив, и на EY, да се ослободи од влијанијата коишто се сметаат за некомпатибилни со објективноста, интегритетот и непристрасноста при извршувањето ревизорски услуги кај секој ревизорски клиент.

Годишната програма за едукација за независност ги опфаќа барањата за независност, фокусирајќи се на неодамнешните промени во политиката, како и на повторливи теми и теми од важност. Потребно е навремено завршување на годишното обука за независност и рокот внимателно се следи.

Покрај годишната програма за обука, свеста за независноста се промовира и преку настани и материјали, вклучувајќи програми за нововработување, програми за milestones и наставни програми за основна услуга.

➤ Алатка за подготовка на референтен список на услуги (АПРСУ)

Постојано го оценуваме и следиме нашето портфолио на услуги за да потврдиме дека е во согласност со законот и професионалните стандарди, како и за да се осигураме дека ги користиме соодветните методологии, постапки и поставени процеси, паралелно со развојот на нови услуги. Доколку е потребно, ги прекинуваме или забрануваме услугите што може да ја изложат независноста на ризик. АПРСУ на нашите вработени им обезбедува информации во врска со услугите што ги нудиме. АПРСУ опфаќа и насоки во врска со услугите што може да им се обезбедуваат на клиенти кои се предмет на ревизија и на клиенти кои не се предмет на ревизија, како и прашања за независност и управување со ризик.

Алатка за оценување на деловни односи (АОДО)

Од вработените на ЕУ се бара да ја користат АОДО во многу околности, со цел за да проценат и добијат одобрение однапред за секој потенцијален деловен однос со клиент на ревизија, со што ќе ја поддржат нашата усогласеност со барањата за независност.

Одбори за ревизија и надзор на независноста

Ја препознаваме важната улога што одборите за ревизија и слични органи за корпоративно управување ја имаат при надгледувањето на независноста на ревизорот. Овластените и независни одбори за ревизија се од витално значење за акционерите при заштитата на независноста и спречувањето судир на интереси. Ние сме посветени на силна и редовна комуникација со одборите за ревизија и со оние кои се задолжени за управување. Преку програмите на ЕУ за проверка на квалитетот, ние ја следиме и тестираме усогласеноста со стандардите на ЕУ за комуникации со одборот за ревизија, како и за претходно одобрување услуги, доколку е соодветно.

Континуирано образование и инвестирање во исклучителни таленти

Развој на вработените во ЕУ

Професионален развој

Постојаниот развој на вештините и знаењата на нашите луѓе е од клучно значење за постигнување на нашата цел за зајакнување на довербата на пазарите на капитал.

Обезбедувањето можности за вистински искуства, учење и обука им помага на нашите луѓе да растат и да го постигнат својот потенцијал со променливо темпо на прогресија. Стекнатите секојдневни искуства се доделуваат локално на систематски начин, додека основната наставна програма за учење за ревизија на ЕУ е конзистентна на глобално ниво. Ова е поддржано преку обука на работното место од поискусни професионалци што помага да се трансформира знаењето и искуството во пракса.

Учењето се испорачува преку наградуваната Академија за ревизија, која комбинира модули за е-учење „на барање“ со интерактивни физички или виртуелни симулации и студии на случај базирани на училница, плус релевантно засилување и поддршка за апликации. Ова е дополнето со програми за учење кои се развиваат како одговор на промените во сметководствените и стандардите за известување, независноста и професионалните стандарди, новата технологија и новите прашања.

Кога фирма-членка на EYG врши ревизија и прегледува финансиски извештаи, изготвени според Меѓународните финансиски стандарди за известување (МСФИ или IFRS), соодветни членови на тимот се обучуваат со цел да бидат овластени за ревизија на финансиски извештаи во согласност со МСФИ (IFRS).

ЕУ бара од нашите професионални ревизори да имаат најмалку 20 часа (Овластени ревизори во Македонија – 30 часа) континуирана професионална едукација секоја година и најмалку 120 часа во период од три години. Од овие часа, 40% (8 часа секоја година и 48 часа во период од три години) мора да имаат технички предмети што се поврзани со сметководство и ревизија. Во текот на 2021 година, овластените ревизори посетија обуки од најмалку 30 часа годишно, во рамки на континуираниот професионален развој во областа сметководство и ревизија, организирани од страна на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија.

Знаење и внатрешна комуникација

Покрај професионалниот развој и управувањето со перформансите, ја разбираме важноста од обезбедување на навремени информации на тимовите коишто работат кај клиенти кои ќе им помогнат да ги извршуваат своите професионални одговорности. Има значителна инвестиција на ЕУ во знаење и комуникациски мрежи за да се овозможи брзо ширење на информации за да им се помогне на луѓето да соработуваат и да ги споделат најдобрите практики. Ова беше од сè поголема важност за справување со новите ризици кои произлегуваат како резултат на пандемијата. Некои ресурси и алатки на ЕУ вклучуваат:

- ▶ ЕУ Atlas, кој вклучува локални и меѓународни сметководствени и ревизорски стандарди, како и насоки за толкување
- ▶ Публикации како што се меѓународни ГААР, развој на МСФИ и илустративни финансиски извештаи

- ▶ Светски вести за сметководство и ревизија – неделно ажурирање кое ги опфаќа политиките за уверување и независност, случувањата од поставувачите на стандарди и регулаторите, како и внатрешен коментар за нив
- ▶ Известувања и предупредувања и веб-емисии кои покриваат низа глобални и специфични прашања за земјата, дизајнирани за постојано подобрување на практиките за уверување на компаниите-членки.

Управување со успешноста во работењет

LEAD е рамка што ги поврзува кариерата, развојот и перформансите на вработените во ЕУ. Преку постојани фидбеци, развој, советникот и разговори за кариера, LEAD ги усогласува поединците со стратегијата NextWave и овозможува фокусирање на иднината. Го поддржува растот и развојот на ЕУ луѓето во сите фази од нивниот живот и кариери. Контролната табла на поединецот обезбедува слика на перформансите во однос на димензиите на Трансформативното лидерство, вклучувајќи квалитет, управување со ризик и техничка извонредност, и ги проценува перформансите во однос на врсниците. Повратните информации добиени за време на годишен циклус се собираат и се користат како влез во програмите за компензација и наградување.

Редовните дискусии со ментор, на теми како што се различни насоки во кариерата, примена на новите технологии, доживување нови тимови и учење, помагаат да се идентификуваат можностите за понатамошен развој и да се изградат вештини насочени кон иднината.

Влијанието на COVID-19

Преминот кон работа на далечина за време на пандемијата COVID-19 обезбеди нови предизвици за нашите луѓе. Од одржување виталност до работа во виртуелен тим, усвојувањето на агилен начин на размислување што ги прифаќа промените е критично. Овие околности дополнително ја истакнаа потребата да се максимизира употребата на достапната технологија.

Обезбедено е и дополнително советување за да им се помогне на вработените во ЕУ да останат поврзани и инволвирани.

Приходи и надоместоци

Финансиски информации

Финансиските информации претставуваат комбинирани, неконсолидирани приходи и вклучуваат фактурирани трошоци на клиенти, како и приходи што се поврзани со фактурирања на други компании-членки на ЕУ. Износите на приходите што се обелоденети во овој извештај, вклучуваат приходи како од ревизорски така и од неревизорски клиенти.

Приходите се прикажани во согласност со сметководствените стандарди применливи во Република Северна Македонија и вклучени за приходи од:

1. Законска ревизија на годишните и консолидираните финансиски извештаи на PIE's (ентитети од јавен интерес) и ентитети кои припаѓаат на група на претпријатија чие матично претпријатие е PIE
2. Законска ревизија на годишни и консолидирани финансиски извештаи на други субјекти
3. Дозволени неревизорски услуги на субјекти ревидирани од законскиот ревизор или ревизорската куќа
4. Неревизорски услуги на други субјекти

Финансиски информации за годината што заврши на 31 декември 2021 година, изразени во македонски денари

Услуга	Приход (МКД)	Процент
Ревизорски услуги	44.154.135	82,9%
Други ревизорски услуги	919.243	1,7%
Останати неревизорски услуги	8.191.608	15,4%
Вкупно	53.264.986	100%

Исплаќање надомест на партнерите

Квалитетот е во центарот на ЕУ стратегијата и претставува клучна компонента во системите за управување со ефикасноста. Партнерите на ЕУ Северна Македонија се оценуваат и наградуваат врз основа на критериуми кои вклучуваат специфични индикатори за квалитет и проценка на ризик, кои опфаќаат активности и резултати.

LEAD за партнери, претпоставени, извршни директори и директори (PPEDDs) се однесува на сите партнери во фирмите членки на EYG секаде во светот. LEAD за PPEDDs ја засилува глобалната бизнис агенда продолжувајќи да ги поврзува перформансите со пошироките цели и вредности. Процесот вклучува поставување на цели, тековни повратни информации, планирање на личен развој и преглед на перформансите, што е поврзано со признавањето и наградувањето на партнерите. Документирањето на целите на партнерите и нивниот перформанс е камен темелник во процесот на евалуација. Целите на партнерот се бара да рефлектираат различни глобални приоритети, од кои едниот е квалитетот.

Политиките на ЕУ забрануваат евалуација и компензација на водечките партнери во ангажманот за ревизија и други клучни партнери за ревизија за ангажман заснован на продажба на услуги кои не се ангажман за уверување на компаниите што ги ревидираат. Ова ја зајакнува професионалната обврска на партнерите на ЕУ да одржуваат независност и објективност.

Специфични мерки за квалитет и перформанси на ризик се развиени во однос на:

- ▶ Обезбедување техничка извонредност
- ▶ Живеење според вредностите на ЕУ како што е прикажано со однесувањето и ставот
- ▶ Покажување знаење и лидерство во областа на управувањето со квалитет и ризици
- ▶ Усогласеност со политиките и процедурите

- Усогласеност со законите, прописите и професионалните должности
- Придонес кон заштита и зајакнување на брендот на ЕУ

Филозофијата за компензација на партнерите на ЕУ бара значајно диференцирани награди врз основа на нивото на перформанси на партнерот, мерено во контекст на LEAD. Партнерите се оценуваат од нивните фирми годишно според нивните перформанси во обезбедувањето квалитетни, исклучителни услуги на клиентите и ангажман на луѓе, заедно со финансиските и пазарните мерила.

Ние работиме според систем кој што бара квалитетот да е значаен дел во оценувањето на севкупната финална годишна оцена на партнерот.

За да се препознаат различни пазарни вредности за различни вештини и улоги и да се привлечат и задржат поединци со високи перформанси, се земаат предвид и следниве фактори кога ја одредуваме вкупната награда на нашите партнери:

- Искуство
- Улога и одговорност
- Долгорочен потенцијал

Случаите на неусогласеност со стандардите за квалитет резултираат со поправни активности, кои може да вклучуваат евалуација на перформансите, прилагодување на надоместокот, дополнителна обука, дополнителен надзор или пренаменување. Повторување на неусогласеност или особено сериозна неусогласеност може да резултира и со дејствија кои вклучуваат исклучување од ЕУ С. Македонија.

Прилог 1: Клиенти на ЕУ Северна Македонија

Листа на клиенти – ентитети од јавен интерес на ЕУ Северна Македонија

Во финансиската година што заврши на 31 Декември 2021, ЕУ С. Македонија изврши ревизија на следните ентитети од јавен интерес:

Фруктал Мак АД Скопје
НЛБ Банка АД Скопје
ОКТА АД Скопје
Вабтек МЗТ АД Скопје
Жито Лукс АД Скопје

Во текот на финансиската година што заврши на 31 декември 2021 година, ЕУ Македонија ги изврши следните законски ревизиите:

Атлантиц Траде ДООЕЛ Скопје
Атлантиц Гранд ДООЕЛ Скопје
АТУ Македонија ДООЕЛ Мралино, Илинден
АПТИВ СЕРВИСЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје
А1 МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ
Ван Хол ДООЕЛ Македонија, Скопје
ВУРТ МАКЕДОНИЈА Д.О.О.Е.Л. СКОПЈЕ
Гентерм Северна Македонија доел Прилеп
Европа Лек доел Скопје
Евро млекара ДООЕЛ Скопје
Еколог Тетово
ЕМК ДООЕЛ Мали Хидроелектрани Скопје
Енерџи Деливери Солушнс ЕДС Доо
ЕУРОНИКЕЛ ИНДУСТРИ доо с.Возарци, Кавадарци
Зентива Пхарма Македонија експорт-импорт Скопје
Импириал Тобако ТКС А.Д - Скопје
Кемет електроникс Македонија ДООЕЛ, Скопје

Куне и Нагел ДООЕЛ Скопје
Кромберг и Шуберт Македонија Бт ДООЕЛ Битола
Леар цорпоратион ДООЕЛ Тетово
ММС КомуникацииДОО Скопје
Нептун ДОО, Скопје
Нестле Адриатик Македонија Дооел Скопје
Орбико Скопје
ПОДРАВКА ДООЕЛ Петровец
Паком Компани Дооел Скопје
Порше Македонија доел Скопје
Порше Лизинг АД Скопје
Порше Брокер ДООЕЛ Скопје
СЕГ - Скопје Еаст Гате ДОО Скопје
Сокотаб ДООЕЛ Битола
ТАВ Македонија ДООЕЛ Мралино, Илинден
Телелинк МК ДОО Скопје
Феникс Фарма ДООЕЛ Скопје
Во текот на финасиската година што заврши на 31 декември 2021 година, ЕУ Северна Македонија ги изврши следните договорни услуги:
АГБ Нилсен медиа рисрч ДОО Скопје
Американска Стопанска Комора во С. Македонија
Балкан Марбле Индустрис ДООЕЛ
Еаст Гате Малл ДООЕЛ Скопје
Еаст Гате Ливинг ДООЕЛ Скопје
Г-Македонија ДООЕЛ Скопје
ИНТЕРЕУРОПА доел Скопје
Кромберг и Шуберт Македонија Ск ДООЕЛ Скопје
ЛЕАР Цорпоратион ДООЕЛ Тетово

Македонски Телеком АД Скопје

МСЦ ДООЕЛ Скопје

Сервис Македонија ДООЕЛ Скопје

Стопанска Комора за Информатички и
Комуникациски Технологии - МАСИТ Скопје

Текстил Логистик Македонија ДООЕЛ Штип

Head Office / Secreteriat of the Regional Rural
Development Standing Working Group in South-
Eastern Europe (SWG) - Skopje

Прилог 2: Одобрени EYG компани членки

► Список на одобрени фирми-членки на EYG во земја-членка на ЕУ или ЕЕА

Почнувајќи од 30 јуни 2021 година, следните фирми-членки на EYG се одобрени да вршат законски ревизии во земја-членка на ЕУ или ЕЕА:

Земја Членка	Законски ревизор или ревизорско друштво
Австрија	Ernst & Young Wirtschaftspruefungsgesellschaft mbH
Белгија	EY Assurance Services SRL
	EY Bedrijfsrevisoren SRL
	EY Europe SCRL
Бугарија	Ernst & Young Audit OOD
Хрватска	Ernst & Young d.o.o.
Кипар	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Република Чешка	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Данска	EY Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
	EY Net Source A/S
Естонија	Ernst & Young Baltic AS
	Baltic Network OU
Финска	Ernst & Young Oy
Франција	Artois
	Auditex
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
	Picarle et Associes
Германија	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Земја Членка	Законски ревизор или ревизорско друштво
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Treuhand-Süd GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Грција	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants SA
Унгарија	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Исланд	Ernst & Young ehf
Ирска	Ernst & Young Chartered Accountants
Италија	EY S.p.A.
Латвија	Ernst & Young Baltic SIA
Лихтенштајн	Ernst & Young AG, Basel
	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young AG, Vaduz
Литванија	Ernst & Young Baltic UAB
Луксембург	Compagnie de Révision S.A.
	Ernst & Young Luxembourg S.A.
	Ernst & Young S.A.
Малта	Ernst & Young Malta Limited
Холандија	Ernst & Young Accountants LLP
Норвешка	Ernst & Young AS
Полска	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o.
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt sp. z o.o.
Португалија	Ernst & Young Audit & Associados - SROC, S.A.
Романија	Ernst & Young Assurance Services S.r.l.
	Ernst & Young Support Services SRL
Словакија	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Словенија	Ernst & Young d.o.o.
Шпанија	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young, S.L.
Шведска	Ernst & Young AB

Вкупен промет за годината што заврши на 30 јуни 2021 година за овие фирми членки на EYG (и за фирмите Обединетото Кралство и Гибралтер до крајот на преодниот период на Брежит на 31 декември 2020 година), што произлегува од законските ревизии на годишните и консолидираните финансиски извештаи изнесуваше околу 2,6 милијарди евра.

Прилог 3: Изјави

Изјава од раководството за ефективност на функционирањето на системот за контрола на квалитетот

Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје, потврдува дека применетиот систем за внатрешна контрола на квалитетот е ефективен и ги задоволува меѓународните и локалните стандарди за контрола на квалитет.

Николај Гарнев

Раководен партнер за земјата, лидер за ревизија и управител на Друштвото

Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје

Изјава за независноста на Друштвото за ревизија, со којашто се потврдува постоењето и извршувањето внатрешни процедури за проверка на усогласеноста на независност:

Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје изјавува дека внатрешните процедури за проверка на усогласеноста на независност постојат и се спроведуваат (годишни изјави за независност од сите вработени на Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО и изјави за независност од членовите на тимовите на ниво на ангажмани).

Николај Гарнев

Раководен партнер за земјата, лидер за ревизија и управител на Друштвото

Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје

Изјава за политиката и усогласеност на Друштвото за ревизија со условите за постојан професионален развој:

Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје изјавува дека внатрешните политики за постојан професионален развој на овластените ревизори и другите вработени се во согласност со глобалните политики на ЕУ и барањата на Законот за ревизија на Република Северна Македонија.

Николај Гарнев

Раководен партнер за земјата, лидер за ревизија и управител на Друштвото

Ернст и Јанг овластени ревизори ДОО Скопје

EY | Building a better working world

EY exists to build a better working world, helping create long-term value for clients, people and society and build trust in the capital markets.

Enabled by data and technology, diverse EY teams in over 150 countries provide trust through assurance and help clients grow, transform and operate.

Working across assurance, consulting, law, strategy, tax and transactions, EY teams ask better questions to find new answers for the complex issues facing our world today.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2021 EYGM Ltd.
All Rights Reserved.

BMC Agency GA 151342597
EYG no. 006680-21Gbl
ED None

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, legal or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

ey.com